

Pernambuco d. 22 Sept., berättar, att en af Brasiliens södra provinser var i upror, och att trupper, till dess stillande, blifvit afsände från Pernambuco. — Napoleon mådde väl på Helena d. 25 Sept.

Buenos Ayres folk har i grund slagit Alvear och Cabrera.

Förenta Staternas köpmän hafva, vid sammankomster, förklarad, att den af Congressen antagna införsel-tarifen (om införsel-förbud är således icke fråga, endast om hög tull) är orättvis till sin grund, partisk i sin tillämpning och stridande mot Förenta Staternas fria institutioner; att dess föregifna ändamål, att upmuntra de inländska manufacturerna, i sjelfva verket är att bevilja monopolium åt en klass i samhället, på de andras bekostnad; att den skall förorsaka oreda och hinder i andra grenar af national-industrien; och att, ibland de förderfliga följderna af detta steg, äfven är, att den skall föranleda till tåta lagbrott, upmuntra smyghandeln och falska eder, och att financerne skola lida deraf. Förlägenheterna i Staternas financer uppkommer, säga de, af statsbristen under första hälften af 1820, i jämförelse med samma tid 1819, så att ett lån eller en amortissemens-fond anses nödiga.

Tyskland. Police-betjenter från Wien hafva blifvit hämtade till Troppau, för att vaka öfver främlingar. Furst Metternichs Cantzli består nästan alldeles af samma personer, som vid Congressen i Aken. Grefve Mercy och Hr. von Gentz äro vid protocollet, nu som då.

Från Bayreuth berättas, att man i Schweitz upptäckt complotter att revolutionera landet. Carbonari skola hafva öpnat brefväxling på Chur, Zürich och Basel och drifva sitt spel under masken af frimurare.

Ryktet, att flera Södra Tyska Furstar skola hålla en congress i Würzburg, har icke afstannat. — Underrättelsen om Österrikiska arméens centering vid Po har fallit de Österrikiska statspapperen, hvilka säkert komma att falla ännu mer, om kriget utbryter.

Stockholm. Till den Comité, som Kongl. Maj:t under d. 30 sistl. Junii i näder beslutit sammankalla, och som under Kongl. Maj:ts egen styrelse kommer att öfverlägga i afseende på myntets vanvärde, hafva nu ledamöterna blifvit förordna-

de, nemligen H. E. Stats-Rådet m. m. Hr. Grefve Rosenblad; H. E. Hof-Cantzleren m. m. Hr. Grefve af Wetterstedt; Stats-Rådet m. m. Hr. Grefve Mörner; Presidenten m. m. Hr. Friherre Wirsen; f. d. Stats-Rådet m. m. Hr. Friherre Lagerbjelke; Öfverste-Kammarjunkaren m. m. Hr. Grefve De Geor; Stats-Secreteraren för Handels och Finance-ärenderna Hr. Cantzli-Rådet m. m. Hegardt; Hr. Commerce-Rådet m. m. Lenngren; Hr. Öfverste-Lieutenanten m. m. Påhlman, och Hr. Directuren m. m. Schwan. Comitéens föremål blifver att öfverlägga om de orsaker, som, oaktadt Kongl. Maj:ts och Rikets Ständers bemödande, bragt nationens representativa mynt i vanvärde, äfven som om medel att med tiden, utan våldsamt skakning och på ett bestämdt sätt, återbringa dessa representativer till sitt nominala värde, tagande till grund för detta arbete landets tillgångar i allmänhet, skatterna och deras verkliga värde efter närvarande kurs, statens utgifter, embetsmännens löner deruti inbegripne, äfven efter närvarande kurs. Comitéen sammanträdde d. 28 dennes och hade, enligt Kongl. Maj:ts nådiga förordnande, att indela sig i sectioner för detaljerna af arbetet, hvilka skulle omfatta: 1:o Undersökning om jordbrukets, bergsbrukets, handels och näringarnes tillstånd, dels i en allmän öfversigt, dels och egentligast i frågan om närvarande penninge-ställnings inlytande på deras skick, det behof de halva af biträden, möjligheten att sådana åstadkomma och den ömsesidiga verkan deraf, som skulle kunna vinnas till deras trefnad å ena sidan, och till stadga i representativa myntets värde å den andra; 2:o Undersökning om Statsverkets tillstånd och behof och, i sammanhang dermed, om hvad som angår beskattningen, dess fördelning och utgörande, uphörd och förvaltning m. m.; 3:o Undersökning om det representativa myntet och kredit-väsendet i allmänhet, hvarvid upmärksamhet fästes: a) på Bankens functioner, sådana de nu gälla, och huru vidt de upfylla inrättningens syfte, eller, i vidrigt fall, hvilka åtgärder kunna vidtagas att gifva mer förtroende och ett stadgadt värde åt de representativer, som hon utställt; b) på allmänna län-inrättningarne och på hypotecks samt execution-verken, som så väsendtligen inlyta på penninge-circulationen och förtroendet medborgare emellan.

STOCKHOLMS COURIER

Måndagen den 4 December.

Sine ira, studio et metu.

STATSHUSHÅLLNING.

En bland Sveriges stora rikedomar är dess skogar. Huruvida denna rikedom blifvit rätt begagnad eller icke, är en stor fråga. Svenska folket och dess ombud hafva redan stadgat sina tankar härom, i enlighet med sin Konungs förslag. Det torde då förekomma oväntadt, att i Sverige finnas de, som hysa en alldeles motsatt tanka; och stride mellan dessas mening och den lagstiftande magtens påkallar naturligen allmän upmärksamhet åt ämnet. Hvar oppositionen finnes, bör vara mindre svårt att gissa, än det skulle vara att föreställa sig tillvarelsen af en makt i staten, som tror sig bestämd till motvigt mot regeringens alltför raska steg, äfven då, när dessa hafva för sig folkets allmänna och constitutionellt yttrade vilja.

De betydligaste sträckorna af landets skog tillhöra, som man säger, Kronan. Om man ville göra sig reda för detta ord, skulle man svårligen deri finna någon tanke, åtminstone nu mera. Det fans en tid, då det mesta af landet låg öde och hvem som ville inkräktade; så mycket han kunde. Men landet begynte tätare befolkas; man upptäckte, att jorden ägde värde, då den ene ville taga, hvad en annan äfven önskade taga eller redan tagit. Hyvad som

återstod oinkräktadt, när staten hunnit så långt i sin utbildning, att den fått lagar för råskilnader och jordägande rätt, borde sättas under någons vård, för att skydda det från intrång af dem, som voro ägare af jorden deromkring. *Kronan* blef denna vårdare; huruvida hon derigenom blef ägare, är en fråga mellan de rättslärdä, i hvilken vi ej vilja fördjupa oss.

Vare härmed huru det vill. Genom det så kallade Helgeandsholms beslutet förklarades imedlertid *Kronan* för ägare till de stora obebödda skogarna. Orsaken var den, att den till hofvets underhåll anslagna egendom icke förslog till sitt ändamål, sedan hofvet begynt blifva lysande och kostsam. Något medel måste då sökas; om directa skatter hade man intet begrepp; kanske ock föga mer om de stora ödemarkernas värde i en framtid — och man skänkte bort, hvad man icke trodde sig behöfva eller kunna nyttja (så vida nemligen skänken gjordes och icke hela documentet är en saga).

Men en tid är kommen, då directa skatter existera, då folket, så till sägande en för alla och alla för en, ansvara för regeringens behof; då således *Kronan* aldrig kan behöfva äga något. Detta hafva också andra folk småningom begynt finna: England, Frankrike, Dannemark, Spanien hafva märkt, huru icke blott onödig, utan

och för all hushållning hinderlig all kronoegendom är, och de hafva afskaffat den, på vissa ställen fullkomligt, på vissa till betydligaste delen.

Äfven Svenska folket och dess ombud hafva velat det; men det finnas vissa menniskor, som tro, snart sagdt, att solen skulle gå up i väster, ja, att verlden skulle förgås, om det icke finnes ekonomiska författningar, kameral-vetenskap, skogsförordningar, jägeri-stadgar o. s. v. att läsa, citera, förklara, utlåta sig öfver, göra, ändra och slutligen samla och utgifva.

Den stora frågan om kronoskogarnas försäljning har länge varit å bane. Riksens Ständer hafva vid flera Riksdagar yttrat sin önskan öfverom. Äfven vid den sist förlidna förevar frågan. Nu hafva fem Riks-Collegier deröfver afgifvit underdånigt utlåtande, och man väntar slutliga afgörandet.

Den 13 Junii 1818 afgåfvo Ständerne deras underdåniga skrifvelse, deri de, med åberopande af sin föregående skrifvelse af d. 26 April 1810, anmält sig hafva stadgat följande grunder, dem de ansett tjenligast att följa vid försäljningen af Kronoskogarne:

1:o Att alla Kronans disponibla skogar och allmänningar, med undantag af de för flottornas eller andra Kronans behof nödiga samt sådana, hvartill antingen menigheter eller enskilde kunde äga någon laglig rätt, måtte uppå öppen auction till den mestbjudande, under skattemanna-rätt, försäljas;

2:o Att årliga räntan skulle bestämmas till minst 6 sk. 6:00 för hvarje tunnland skog eller jord, och att ingen annan skattläggning, till räntans bestämmande, ej eller frihets-år måtte äga rum.

3:o Att skatteköpeskillingen borde utgöra sex gånger den ränta, hvarå högsta anbud vid auctionen gjordes för hvart tunnland skog eller jord; och att både

ränta och köpeskillning skulle beräknas i spannemål, efter ett medeltal af Länets markegångspris, under de vid köpet näst förflyttna 10 åren; hvarjemte nöjaktig säkerhet borde ställas för årliga räntans utgörande och för skatteköpeskillingens riktiga erläggande;

4:o Att köpeskillingen finge utbetalas på 6 år, eller kortare tid, allt efter omständigheterna, som dock borde ankomma på Kongl. Maj:ts nådiga pröfning för hvarje särskildt fall, der något undantag kunde äga rum;

5:o Att auctionerne borde ske på samma dag i Kammar-Collegium, Lands-Cantzliet i orten och på det närmast till skogen belägne tingställe, efter kungörelse;

6:o Att Landshöfdingen skulle äga föreslå samt Kammar-Collegium pröfva och fastställa, i huru många tunnland hvarje utrop vid auctionen borde ske;

7:o Att Kronans öfriga allmänningar och parker borde helt och hållet fredlysas och, så fort ske kunde, afmätas, der sådant redan icke skett;

8:o Att de skogar och allmänningar, som ej ännu, enligt 1805 års skogsordning, blifvit afvittrade, borde skyndsamt fränskiljas enskildas ägor och förses med rå- och rörgångar;

9:o Att mulbetes-rättighet och så kallade Fäbodeställen, som å skogarna och allmänningarna af ålder varit jordägare eller boställs-innehafvare, med eller utan yxbörd, tillerkände, borde dem ersättas med så många tunnland skog och mark i vederlag, som efter mätismanna-ordom pröfvades deremot svarande, och att de borde för dessa förmåner skattläggas till årlig afgift, så framt de ej redan förut vore inberäknade i skattläggningen;

10:o Att innehafvare af hemman, torp och lägenheter på allmänningarna, med

stubbe- och röjsekrätt, måtte dervid bibehållas, emot skattläggning;

11:o Att de inflytande köpeskillingarne insättas i Riksgälds-Contoret och intill nästa Riksdag hållas Kongl. Maj:t till handa, att användas till flottornas behof. Derjemte hade Ständerne anhållit

12:o det alla derefter inträffande ledigheter ibland Skogs- och jägeri-betjeningen måtte tills vidare lemnas obesatte, och de öfrige, så fort skogarne försåldes, sättas på indragningsstat, undantagande de, som kunde prövas nödige för vården öfver de parker och allmänningar, hvilka behöfde bibehållas, för Kronans och flottornas behof, eller anläggas, genom inköp af hemman (?), tjenlige till skogsplantering. — Då Ständerne öfverlemnade sitt beslut, öfverlemnade de tillika åt Kongl. Maj:t att bestämna de ytterligare grunder och föreskrifter, dem Kongl. Maj:t kunde finna nödiga, både i anseende till locala förhållanden, i synnerhet i de norra landskaperna, der försäljningarne möjligen skulle kunna motverka nybyggen och odlingar, och i anseende till Kronans framtida säkerhet för räntans utgörande &c.

Detta Rikets Ständers förslag, instämmande i principen med ett af Kongl. Maj:t Sjelf upgjordt och, ehuru icke i form af ordentlig nådig Proposition, till Riksstånden aflemnadt förslag, remitterades till Förvaltningen af Sjö-ärenderna samt Kongl. Krigs-, Kammar-, Bergs- och Commerce-Collegierna, som skulle infordra Landshöfdingarnes underdåniga yttranden och afgifva gemensamt underdånigt utlåtande i ämnet. Alla Landshöfdingar hade besvarat remissen, utom Landshöfdingen i Norrbottens län, hvars yttrande, oaktadt gifna påminnelser, uteblifvit. Landshöfdingarne hade inhemtat läns-Invånarnes förklaringar och dem äfven insändt, hvarefter Colle-

gierna afgifvit deras utlåtande, dateradt d. 5o sistl. Junii.

Det vore interessant, men säkert alltför vidlyftigt, att uptaga, hvad Landshöfdingarne och länens invånare anført. En uppgift borde dock icke saknas, nemligen den på arealvidden af alla Kronoparker och Allmänningar i Riket; men då, såsom redan nämnt är, alla uppgifter från ett Län fela och från andra icke äro så fullständiga i den delen, som man kunde önska; måste man för närvarande afstå från bemödandet att få denna interessanta fråga besvarad.

Länens invånare hafva i stor mängd anmält anspråk på kronoskogar eller delar deraf. Men då Ständerne uttryckligen från försäljningen undantagit sådane skogar, hvartill menigheter eller enskilde kunde hafva någon laglig rätt; synes å dessa anspråk ingalunda något afseende hafva bordt fästas, eller de blifvit uptagna i utlåandet, hvars stora vidlyftighet derigenom blott blifvit ökad. Fråga var om grundsatsen, som skulle stadgas, huruvida försäljning af den kronoskog, hvartill ingen hade någon rätt, borde ske eller icke. Var detta afgjordt, då först kom i betraktande den fråga, hvilka skogar voro af sådan natur eller icke.

Landshöfdingen i *Upsala* län har ansett den föreslagna försäljningen af Kronans skogar, i mindre lotter och emot högsta ränta, som kunde erhållas, hvarken vara verkställbar eller med ändamålet enlig, utau hållit före, att allmännings-marken borde uplåtas i sådana större districter, att en åbo derå kunde vara besutten. Hvad Häradallmänningarna yidkommer, och i synnerhet vissa större, föreslår han, att de måtte försäljas hela och hållna, såsom erbjudande vidsträckta odlings-lägenheter, och köpeskillingen tillfalla Häraderna; vissa de mest oländiga och skogrika tracter på andra all-

männingar vill han hafva bibehållna, äfven som några af kronoparkerna.

I *Stockholms* län finnes blott en enda mindre, så kallad krono-allmänning, hvars inlösande till skatte redan är förut begärdt, och om Härads-allmänningarne har Landshöfdingen icke yttrat sig. Skogsbetjeningen vill han hafva bibehållen.

Landshöfdinge-embetet i *Skaraborgs* län har, i dess omständliga och väl utarbetade utlåtande, yttrat sig äga många och grundade anledningar att tillstyrka den af Riksens Ständer föreslagna åtgärd — med undantag af de för Kronans eget behof nödiga skogar, — i anledning af hushållningen med kronoskogarna, missbruken dervid och de flera orsaker, som vållat deras förödande. Landshöfdinge-embetet säger, att Kronan af dessa, till större delen inuti landet belägna och med föga tillgång på för Kronans behof tjenligt virke försedda, skogar nästan aldrig ägt eller kan påräkna någon fördel för staten, åtminstone icke utan motsvarande kostnad och upfostring. Om sättet till uplåtelsen och om ersättningen till dem, som derigenom förlora mulbete och skogsfång, yttrar sig Landshöfdinge-embetet, att då Kronans rätt till allmänningarna knappast varit annan än rätten att vårda, och landets invånare haft icke blott nyttjande rätten, utan ock att försälja skog från allmänningarne; så anser Landshöfdinge-embetet tvetydigt, huruvida dessa skogar skulle kunna uplåtas åt någon annan än allmännings-interessenterna. Denna tvekan ägde väl icke rum, i afseende på parkerna; men vid försäljningen af dem, likasom af allmänningarna, fruktade Landshöfdinge-embetet, att speculanter komme att upjaga köpeskillingarne samt sedermera priset på skogseffecter, eller hastigt förstöra skogarna. Fördelning af skogarna mellan interessenterna och skattläggning föreslås således, likasom

föreskrifvande af någon tid, inom hvilken den, som har lagliga anspråk på skogar, nu ansedda för Kronans, måtte göra dess talan gällande. Landshöfdinge-embetet har der efter föreslagit hvarjehanda reglementariska åtgärder, samt att vissa skogar måtte afsättas för Kronans behof.

Landshöfdingen i *Kronobergs* län inlåter sig icke i raisonnementer öfver den allmänna grunden, utan yttrar sig blott om hvarjers skogs natur och sättet för dess försäljning; följande stricte Ständernas beslut och anseende redan afgjort, att saken skall ske, och att utlåtandet är infordradt, blott i afseende på sättet för verkställigheten. Detta är också den rigtige åsigten af saken (se 77 §. Reg. form). Det enda, Landshöfdingen föreslår, är att auctionerne hållas på stället, så att köparen må se sin vara. Slutligen önskar han, att, då besvär och rättgångar öfver hvad som tillgöres troligen upstå, de åtgärder, som skola vidtagas, ske snart.

Landshöfdingen i *Jönköpings* län inlåter sig icke i några detaljer, utom den, att blott en kronopark, den på Wisingsö, finnes i länet. För öfrigt påstår han, att endast på kronoskogarna ännu finnes byggnadsvirke och bränsle, men att skogen på angränsande hemman helt och hållet är förvandlad till slättland, äfven som att, i skogsorterna, skattehemmanen, efter den år 1789 medgifna fria dispositionsrätten, blifvit skoglösa. Landshöfdingen afstyrker derföre alldeles den föreslagna försäljningen, "såsom för det allmänna äfventyrlig och skadlig." Jägarbetjeningen, som kostar staten 500 R:d b:co årligen, anser han hafva gjort det allmänna större nytta än kostnaden.

Landshöfdingen i *Westmanlands* län har upgifvit de allmänningar, som finnas, jemte de anspråk, som derpå göras af Sockne- och Häradsboar (kronoparker äro ej upgif-

na). Han änser försäljningen icke vara lämplig till länet eller nyttig, emedan samtliga allmänningarne där äro Härads-allmänningar och några redan delade; emedan alla de skoglösa och afläggse hemmanens ägare icke mäga inköpa nödig del af skogarna, så att de komme att lida, men vinsten tillfalla de angränsande hemmanen ensamma; och emedan de flesta boställen äro skoglösa.

Efter en fullständig upgift på allmänningarna i *ÖsterGöthlands* län, yttrar Landshöfdingen där, att kronoskogarne, genom åverkan, blifvit förstörde, i anseende till för obetydliga utsyningar, och att missbruket skola ökas genom den inskränkning i utsyningarna, som göres nödvändig genom den minskade tillgången. All skogsbetjeningens tillsyn är otillräcklig att förekomma förödelser; och en ökad betjening skulle kosta staten för mycket. Landshöfdingen tillstyrker således, att alla de inom länet befintliga allmänningar "måtte, derest det kan förenas med helgden af menigheters och enskildas rättigheter, under skatteannarätt till den mestbjudande försäljas; hvarengom, om än köpeskillingen icke blefve särdeles betydlig, en indragning likväl i framtiden kunde vinnas af Skogsbetjeningens boställen och löner; och om en del hemmansägare derigenom blefve i saknad af en, *ändock otillräcklig*, utsyning, omtanken likväl skulle rigtas på andra utvägar, till ersättning af en sådan förlust, medelst trädplantering å egen jord." Landshöfdingen föreslår, att försäljningarne måtte ske i små lotter.

(Forts. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

England. Invånarne i York och flere orter i riket hafva föllit sammankomster, för att besluta petitioner till Konungen, att han måtte afskeda sina Ministrar. Dessas alla synder, allt se-

dan 1815, upräknas nu i oppositions-bladen; hvilka vänta Cannings återkomst och att han skall hjälpa Liverpool ur förlägenheten, i afseende på Drottningens begäran att erhålla ett residence. På denna har han dock nu svarat hennes Kammarherre, Keppel Craven, att Konungen omöjligen kunde anvisa henne något af de Kungliga palatsen; men, att, till dess parlamentet sammanträdt och sört för hennes utkomst, det anslag, hon hittills njutit, skulle fortfara. Detta ville Lorden dock icke hafva så förklaradt, som om de redan gjorda anbud, för att skaffa Dr. ett hus i London, härigenom vore återtagna.

The Times tar Canning i försvar, för det att han rådt Dr. att lemna England. "Han hade gjort det utan ond afsigt och utan någon förmodan," att hennes fiender skulle benyttja hennes frånvaro på det sätt, de gjort. Men nu kunde hon ingenstädes vara säker, utom i England; på hvarje annan ort hade hon att vänta döden, eller hvad ännu värre är, och Canning skulle, efter allt hvad han förklarar till hennes fördel, icke tillstyrka hennes ofärd."

Det påstås, att Ministrarne rådfrågat underhusets talemän, om det ginge an att prorogera parlamentet under ett ajournement. Då han afrådat det, skulle det vara fråga om att d. 23, så snart Husen samlats och innan några öfverläggningar begynts, i största hast kungöra prorogationen.

Hert. af Clarence har underskrifvit alla fyra protesterna emot Öfverhusets beslut. En tidning gör sig lustig häröfver och påminner om en man, som öfvergaf Catholska läran och underskref fyra protestantiska trosbekännelser, ehuru de sines emellan kunde vara olikare än med den Catholska; ty han mente, att hufvudsaken blott var att protestera.

Det berättas, att Majocchi fått samvetsförbräcler och äntligen bekänt sin mened; åtminstone är säkert, att något ovanligt tilldragit sig. Grefve Lauderdale och Attorney General hade d. 11 Nov. en lång conference, och Denman skall hafva varit hos Majocchi i Cottonyard. Han har bekänt sitt brott, så har han ock upgifvit den, som köpt honom, hvilken icke skall vara af ringa stånd. Vi hade aldrig trott, säger the Statesman, att en embetsman här i landet hade kunnat glömma sig ända till den grad.

Neapel. Från Sicilien äro underrättelserna ganska tillfredsställande. Folket i Palermo (för hvilket man länge dolde capitulationens förkastande) tyckes vara mätt på uppror, hafva öfvergifvit alla tankar

på oafhångighet och lugnat sig. Girgenti och Trapani hade gifvit sig och höllo på att välja deputerade till Neapolitanska parlamentet. Likaså i Palermo; och de deputerade både derifrån och från det öfriga af ön väntades oförtöfvadt till Neapel, dit man också transporterade en mängd kanoner och krut från Palermo. Furst S. Cataldo skall hafva flytt till Malta.

Engelska escadern ligger qvar i Neapels hamn och förstärkes. I Venedig ligger en Österrikisk flottille.

Irrikes Ministern Zurlo, som är hatad af Carbonari, har funnit bifall hos Parlamentet, som således icke lär vara så fullkomligt beroende af Carbonari, som man påstått. Parlamentet arbetar hufvudsakligen med financerne. De inre tullarnas uphäfvaende är föreslaget. Krigs-Ministern hade föreslagit, att de afskedade soldaternas upmanande att taga tjänst borde inställas, sedan arméen vore fulltalig; men utskottet har yttrat sig, att man icke borde lägga hinder för dessa käcka medborgares ifver.

Åter säges det, att Påfven i största skyndsamhet låter iståndsätta fästningsverken i Ancona.

Spanien. Konungens ännu fortsarande långa vistande i Escorial (heter det af d. 7 Nov.) förorsakar hvarjehanda oroande rykten. Klosteruphäfningens fiender (hvilka imedlertid tyckas hafva både tröst och stöd, då fyra munkordnar, bland dem capucinerne, bibehållas) skola hafva väckt oroligheter bland landtfolket i Galicien och Andalusien. Natten efter d. 4 gingo starka patruller i Madrid och Cortes höllo hemliga sessioner. Quiroga och Grefve Maule försäkrade Cortes, att missdådare svärma i hela Galicien och Andalusien. I Avila och Talavera var oroligt. Ministären sände en courier till Konungen, med anhållan, att han med sin närvaro måtte lugna hufvudstaden; och han väntades d. 8. Moniteuren af d. 17 nämner, såsom rykte, att allvarsamma oroligheter varit i Madrid.

Straxt efter kungörande af beslutet om klostrens uphäfvaende stego statspapperen ganska snabbt. De föllo sedan, i anledning af Gr. Torrenos förslag, att alla skulder måtte ställas på en fot och med samma ränta. Detta förslag återtog sedan och skuldernas ränte-belopp är bestämdt efter olika grunder. — Erkebiskopen i Valencia, som häftigt protesterat emot beslutet om klostren, har blifvit öfverlemnad åt regeringen, att suspenderas och tilltales. Däremot har Priorn i Escorial lyckönskat Konungen till klostrens uphäfvaende. — En soldat af Riegos corps dog i Malaga, och Capucinerne

vägrade att begrava honom; men folket slog in klosterportarna och tyang dem härtill.

Portugal. Lugn herskar i provincerna, och regeringen sysselsätter sig endast med financerne och Cortes's sammankallande. — De Grander och Engelska officerare, som ej velat aflägga eden, äro landtförvista. — Tyå unga Portugiser hafva rest till Madrid, att lära sig snabbskrifning, och en byggmästare att taga ritning af Cortes's sessionssal.

Tyskland. En courier skall hafva afgått till Neapel, med cabinetternas definitiva beslut. I Tropanska preliminärförelämnelserna är, enligt alla underrättelser från Wien, afgjort, att riket Neapel skall i tyå år militäriskt besättas af Österrikiska trupper. Manifestet derom påstöds redan vara under pressen. För öfrigt berättas om Congressen, att den skulle slutas inom loppet af sistl. månad; att sakerna oförmodadt tagit en vändning, som påskyndade göromålen; att den största endragt rådt mellan de församlade monarkerna och ministrarna o. s. v. — Frukten för kriget gör, att all handel afstadnar och kapitalisterna öfver allt draga sina penningar ur rörelsen. Brandraket-corpsen hade afgått från Wien, för att stöta till den mot Neapel gående armée, som troddes i denna månad gå öfver Po.

Journal de Francfort vederlägger rycktena om en confederation af de Italienska Furstarne under Österrikiska Kejsarns ledning, om stora förändringar med Tyska förbundet, om en handels- och sjöfarts-tractat mellan de nordiska magterna under Rysslands beskydd o. s. v.

Dannemark. Polisen i Köpenhamn hade kommit på spåren några personer, som ämnade utsprida grundsatsen, åsyftande det allmänna lugnets störande, och förnummit, att ett litet sällskap, hvars egentliga ändamål icke var vederbörligen upgifvet, hyrt rum vid Broläggaregatan. Då sällskapet d. 16 Nov. om aftonen skulle hålla sin första sammankomst, blefvo flera personer anhållna, och bland dem en viss Philosophiæ Doctor Dampé, i hvars gömmor funnos papper af så lagstridig beskaffenhet, att han arresterades och nogare undersökning anställdes, hvaraf befans, att han icke haft något anhang.

Frankrike. Arrondissements-valen voro slutade d. 15 Nov. och hade utfallit så, att hälften af de valda var Ministeriel, men hälften delad mellan Ultras och liberala.

Stockholm. Kongl. Allm. Mag. Directionen har från sin Ombudsman fått följande bref:

"Den förmodan, jag hyst, att kunna med snaraste inberätta ankomsten till denna plats af något bland de för Kongl. Maj:ts och Kronans räkning hit befraktade fartyg med hafre-laster, samt att i följd deraf blifva i stånd att med någon sannolikhet yttra mig öfver utgången af den mig anförtrodda realisationen af förenämnde laster, har så mycket mer föranledt mig att uppskjuta aflemnandet af någon officiel rapport, som innan fartygens ankomst ingenting hvarken kan tillgöras eller i någon måtto prepareras. Då det neml. är ett i handeln alldeles nytt phenomen, att Spannemål från Sverige exporteras, så har denna expedition gjort bland härvarande köpmän, och särdeles på Korn-beursen, det största upseende och man är ytterst nyfiken att få se sjelfva varau. Här köper man ingen ting och inlåter sig i inga engagementer, utan att, så till sägande, hafva i sin hand det, hvarom fråga är. Vid den ofantliga mängd af affärer, som här afgöras, vid den deraf härflytande nödvändighet att dela handeln i lika många grenar, som den har föremål, upkommer en vana å ena sidan att se allting i stort, och å den andra att vara upmärksam på hvarja den minsta händelse eller omständighet, som skulle kunna inslyta på den handelsgren, hvori man gjort eller ämnar göra speculation. På detta sätt händer t. ex. alla dagar, att fonderna stiga eller falla flera gånger inom några timar, allt efter de underrättelser, man får från Öfverhuset, under påstående session, att Drottningens försvar tar faveur, eller ej, att ett vittnesmål blifvit vederlagdt eller bestyrkt o. s. v. Äfvenså har denna, visserligen för Londons spannemålshandel obetydliga, import af omkring 10,000 quarters hafra, alldeles förvirrat beräkningarne hos de i denna handel intresserade personer; ja, en bekant berättade mig för några dagar sedan, att en af de största Spannemålshandlare, hvilken till en början ej velet tro, att denna hafra vore svensk, utan tysk, som gjort transitö öfver Sverige, slutligen, då han blifvit bättre underrättad, yttrat sig: "Desse 10,000 Quarters komma att, för sakens nyhet skull, skänna bort hela spannemålshandeln för oss; kanske sätta de ej ner priserna, men så länge de ej äro hitkomne, gör ovissligheten, hur man skall anse detta phenomen, mer skada, än om 100,000 quarters kommit hit från Holland eller Ryssland."

"Vid ett slikt förebetande är det ledsamt, att hvarken fartyg eller ens poster ankomma. Jag har ifrån Högl. Kongl. Direct. ingen skrifvelse sedan jag lemnade Stockholm och vet således icke, huru mina åtgärder på Svensk botten blifvit ansedde. Äfvenså är jag högst orolig öfver de fartyg, som

möjligen varit på sjön de nyss förflutna dagarne. Det har varit en grufflig storm, och på Lloyds iulöpa stundeligen berättelser om förolyckade fartyg; likväl har jag ännu ej funnit deribland något af mina. Ännu tröstar jag mig dermed, att 3 veckor af import-frihetstiden återstå, och innan afresan från Götheborg anmodade jag, för möjliga handelsers skull, Landsh. Emb. att instruera de sist afgående Skeppare der hän, att så vida de, för motvind eller andra orsaker, skulle i sjön linna det omöjligt att innan den 15 Nov. uppnå Sheerness, då anlöpa den första hamn på Storbritanniens kust och anmäla lasten till förtullning, för att bevara försäljnings-rätten. Om denna sak afgår härifrån, om det skulle längre fram finnas nödigt, Circulaire till alla Svenska Vice Consuler på östra kusten af England och Skottland."

"Högloff. Kongl. Directionen har förelagt mig att söka underrättelser, huruvida någon export af hvete eller korn skulle kunna till detta land göras, och får jag, till åtlydnad häraf, anmäla, att ingen liknelse dertill är, att detta skärde-år något sådant stigande i prisen kan äga rum, att import utrikes ifrån, enligt cornbillen, blifver tillåten. Med korn skulle möjligen något stå att uträtta i Portugal, särdeles i Oporto, der detta sädeslag nyttjas af åsnedrifvare till foder, och jag har derföre tagat anstalt, att få en proforma calculé öfver en sådan expedition, hvarest jag skall hafva äran derom rapportera. — Med råg kunde till äfventyrs, helst de är då införseln är tillåten, göras försök på Newcastle, der man nyttjar denna säd, blandad med hvete, till bröd för arbetarne i Stenkolsgrufvorne. Som Kongl. Directionen torde stundom behöfva mycket Stenkol för brännerierne i Stockholm, helst sedan Skånska stenkols-verket lär blifva nedlagdt, så kunde man, i sådan händelse, organisera en fördelaktig bytshandel på Newcastle, med ett sådant hus, som äger nog fonds att alltid hålla löpande räkning och avancera stenkols-lasternes belopp à conto, utan afseende derå, om råglasterne kunde genast säljas, eller singe tills vidare läggas på nederlag. Man kunde då också räkna på lindrigare fragter dit, när skepparne vore säkra om återfrägt, hvilken fördel här i London sällan eller aldrig är för dem att vinna. Jag har äfven öfver en sådan supponerad transaction beställt Calculer och upgifter, dem jag framdeles vill hafva äran meddela. London den 24 October 1820.

J. C. ASKELÖF."

Nyare rapporter (af d. 10 och 14 i sistförl. månad) hafva inkommit. Alla de för Kronans räk-

ning befragade tio fartyg hafva hunnit fram och försäljningen har varit förmånlig, oaktadt det ofantliga tilloppet af hafra från Östersjön. Detta bör hufvudakligen tillskrifvas Svenska hafrens företrädare framför nästan all den öfriga utländska, som blifvit införd till London i höst. Priset har varierat mellan 18 och 19 shilling Sterling per Quarter (en Qu. utgör omkr. $1\frac{1}{2}$ Tunna). Ett medelpris af 18 sh. skulle, sedan alla kostnader på stället (fragten naturligtvis ej inbegripen) afgått, efter 12 R:d 8 sk. kurs, gifva en netto behållning af 5 $\frac{1}{2}$ R:d b:co per Tunna. Nästan hela det svenska förrådet (omkr. 18,400 Tr.) var såldt.

Så snart köpen äro ståndande (heter det i rapporten af d. 10) kunde tänkas på remiss af silfver, ehuru varan ej betalas förr än två månader efter köpet, hvilket i London är Coutume och anses lika med contant försäljning på andra ställen, som aldrig äger rum i London vid spanmålshandel. Commissionären (dertill har Hr. A. antagit det betydliga huset Reid Irving et Co) förskjuter beloppet, emot 5 proc. årlig ränta och utan att för omsättningen i silfver något mer beräknas äm mäkklare-courtaget.

Under d. 20 i sistförflidne October månad har Kongl. Maj:t afskrifvit följande nådiga bref till Dess Befallningshafvande i Linköping:

Wår ynnest och nådiga benägenhet &c. Uti underd. memorial af d. 10 Aug. innevarande år hafven J underdånigst tillkännagifvit, huruledes Commendanten vid Wadstena Arbets- och Corrections-hus till Eder inberättat, att, enligt hvad genom den af Conducteuren Enander hållna besigtning utrönts, nu varande antal arrestanter uptoge alla under vintren användbara rum, och att, innan den nödig befunda reparationen föregått, flere ej skola kunna emottagas; hvarföre J ansett Eder föranlåten att, uti circulaire till Wårt Öfverståthållare-Embete och samtliga Befallningshafvande, begära, att all försändning af fångar till nämnde arbetshus måtte inställas, tills för deras inrymmande tillfälle åter yppades; och hafven J, under afvaktan å Wårt nådiga förordnande om i fråga varande reparation, i underdånighet anhållit om nådigt gillande af den imedertid vidtagna åtgärden.

Härå länder Eder till nådigt svar, att ehuru J, efter inhämtad kännedom om den för arbetsinrättningen nödiga reparation och vid eftersinnande af de förändringar, i anseende till bristande

utrymme, den samma ondvikligen medförde, borde inskränka Eder åtgärd dertill att göra underdånig anmälan om det bristande utrymmet, och icke, på sätt nu skett, i skrifvelse till Wåre samtliga Befallningshafvande, föreskrifva inställande af all vidare afsändning till Wadstena, samt sålunda på eget bevåg inhibera verkställigheten af en utaf Oss utfärdad allmän Författning; hafve Wi likväl, i anseende till det nit och den berömliga verksamhet, hvarmed J under förvaltningen af Edert embete Eder utnärkt, velat låta bero dervid, att J härigenom varder erinrad om Edert i ofvannämnde måtto gjorda misstag.

I sammanhang härmed, och i anledning af flera hos Oss i underdånighet gjorda förfrågningar, huru numera, och intill dess utrymmet vid Wadstena arbets-inrättning kunde blifva mera utvidgad, borde förhållas med sådana sysslolöse personer, som, till följe af Wår nådiga förordning den 31 Aug. sistl. år, äro till allmänt arbete förfallne, hafve Wi, efter inhemtad uplysning, att vid förbättring af Kungsholms fästningsbyggnad i Carlscrona tillfälle finnes att begagna och med arbete sysselsätta de personer, som för närvarande ej kunna å arbets-inrättningen i Wadstena emottagas, i Nåder funnit godt förordna, att, intill dess annorlunda af Oss varder föreskrifvet, Wåre samtliga Befallningshafvande äga att till Commendanten i Carlscrona afsända sådana personer, som eljest, enligt nyss åberopade Förordning, borde till Wadstena försändas; Hvilket Wårt nådiga beslut Eder till underdånigt iakttagande härigenom meddelas; Och Wi befalle &c."

Under samma dag har nådigt circulaire afgått till Kongl. Maj:ts samtliga Befallningshafvande, med befallning om verkställighet af hvad sålunda blifvit i nåder förordnad.

Red. får härmedelst anmäla denna tidnings fortsättande nästa år och har, i anseende till olägenheterna af halfårs-prenumeration, funnit sig böra taga prenumeration på helt år, hvilken på vanliga ställen och sätt emottages med 6 R:d banco.

STOCKHOLMS COURIER

Thorsdagen den 7 December.

Sine ira, studio et metu.

STATSHUSHÅLLNING.

(Forts. fr. N:o 97).

Landshöfdingen i *Södermanlands* Län tror, att härads allmanningarne hvarken borde genom auction i större eller mindre lotter försäljas, eller skoglöse hemman emellan fördelas; i förra fallet erbjöde den förmögnare en köpeskillning, som utestängde den fattigare *); i sednare fallet "visade erfarenheten, att omtanken på nödig skogstillgång för efterkommande i allmänhet får vika för den falskt beräknade förmånen af skogens hastiga användande."

Landshöfdingen i *Elfsborgs* Län anser Parkerne Halle- och Hunneberg böra bibehållas för Kronans behof, men den stora parken Edsmären böra försäljas. Lika så har Landsh. i *Skaraborgs* län, der nämnde tre parker äfven ligga, yttrat sig. Om de öfriga talrika parkerna **) i *Elfsborgs* län tror Landshöfdingen, att de icke böra på auction försäljas, emedan aflägsse speculanter kunde, till de nu utsyning och mulbete ägande hemmans förfång, inropa skogarna.

*) Alldeles så, som man dagligen ser och hör på Assistancen och alla andra försäljningsställen.

**) Då Landshöfdingen upger alla kronoskogarne inom länet för kronoparker, är sådant ett stort misstag. Endast Edsmären, samt Hunne- och Halleberg äro parker, alla de öfriga Allmanningar.

Landshöfdingen anser den föreslagna köpeskillningen och räntan allt för dryga. Deremot tror han, att parkerne böra, under full äganderätt, uplåtas åt hemmansägare i de soknar, der parkerne äro belägna, att mellan dem, som hafva utsynings- och betesrätt, i lotter af vissa tunneland fördelas. Derjemte föreslår Landsh. några reglementariska föreskrifter vid uplåtelser. —

Landshöfdingen i *Kalmar* Län, der blott en park och två härads-allmanningar finnas, har intet att erinra vid Ständernas förslag om försäljningssättet och de bibehållna Kronoparkernas fridlysande samt afvittrande från enskildas ägor. Men han tror, att försäljning af allmanningarna, som äro häradernas tillhörighet, icke kan komma i fråga, annorlunda än med de af Ständerna föreslagna undantag, och att Parken bör bibehållas för flottornas och andra allmänna behof. Skogsbetjeningen vill Landshöfdingen icke hafva afskaffad, utan tvertom försedd med bättre lönevilkor.

På *Öland* hade den tillförordnade Landshöfdingen, redan innan Collegierne utlåtit sig öfver frågan, i anledning af Ständernes beslut, hos Kongl. Maj:t anhållit, att Kronoparkerne på Ön, hvilka alla redan voro afsmätte och ofrösade, måtte få, i mindre lotter, försäljas. Kongl. Maj:t har, i bref af d. 2 sistl. Maji, bifallit vice Landshöfdingens hemställan, emedan "en riktig

vård af parkerna svårligen står att erhålla, så länge de äro af krono-natur." De skola undersökas af Landtmätare, hvar på v. Landshöfdingen skyndsamt skall till Kongl. Maj:t afgifva förslag om deras fördelning i lotter och om lämpligaste sättet till deras försäljning, i enlighet med de grunder, Ständerne fastställt.

Utom recognitions-skogarne, finnas i *Stora Kopparbergs Län* nu endast två odisponerade Kronoskogar; men genom det fortgående afvittrings-arbetet torde flera upstå. Om kronoskogarnes försäljning i allmänhet yttrar sig Landshöfdingen, "att han anser all föryttring af ortens grund-egendom i flera afseenden betänklig, och tror de första stegen till dess förskingring snart skola leda till det system, att tillika försälja sådana Kronans gods, hvilka hittills, äfven under de mest tryckande skogsbehof, ansetts oföryttreliga; hvarigenom tillfällige ekonomiske fördelar väl skulle vinnas, men dessa komma att ställas framför statens mera varaktiga, och angelägenheten att bevara dess anseende och garantien för dess credit *)." Om likväl försäljning skulle ägarum, anser Landshöfdingen mindre skadligt att afhända staten odlad jord än skogs-trakter, emedan den förra, såsom ägande ett gifvet verkligt värde, kunde blifva bättre betalt, då deremot de sednares värde beror på beräkningen af den nytta, som deraf skulle kunna erhållas **); och då speculationerne på en osäker vinst merendels ej kunna vara lika allmänna, skall köparnes antal inskränkas till vissa mera förmögna. Landsh. påstår, att enskilda hushållningen

vanvårdas och att det är af yttersta vikt att i skogfattige orter bevara Lands-, Härad- och Soekne-allmanningarna. Sjelfva Kronoskogarna åter, tror han, skulle, om de användas till skogsplantering ***) , bringas till en betydlig afkastning. Skogsbrist, påstår Landsh. vidare, hindrar folkökning och odling — och för detta vigtiga ändamål böra skogarne sparas, så vidt de tillhöra Kronan. Derpå anföres det allmänt gängse skälet, att, allt efter folkets förökning, tillgång bör finnas på lägenheter att lemna åt nybyggare, och detta anser Landshöfdingen "ojemnförlikt vigtigare, än några ekonomiska ändamål för den närvarande dagen." Köpas allmanningarne af några förmögna enskilda, hvilket Landsh. anser blifva fallet, ehvad skogarne fördelas i större eller mindre lotter, så upstå antingen inga nybyggen eller ock blifva åboerne endast köparnes torpare. Den enda fördelen för Staten af försäljningen anser Landshöfdingen köpeskillingen och räntan blifva; men äfven dem tror han kunna föga inbringa i denna dåliga conjunctur. Speculanter, menar han, iuköpa hela trakter, fälla skogen och lemna jorden oupplad. Då "leder, emot de theoretiska beräkningarna, den enskilda äganderätten till förstöring af naturens alster, ej till förökande deraf. Fördelningen i mindre lotter skulle leda till svårigheter och tvister, och dessutom göra, att de goda bitarne inropades, genom ingen eller upgjord tällan, kanske till minimipris, då deremot de dåliga funne ingen köpare †). I afseende på

*) Men hvad credit kan väntas af egendomar, om hvilka man en gång för alla stadgar, att de icke kunna användas till honorerande af denna credit?

***) Beror någon tings värde på annat?

***) Ja, om de användas till skogsplantering. Men det är just detta, som erfarenheten visat aldrig vara att förvänta.

†) I fall fördelningen får ske så oskickligt, att allt det goda faller på vissa lotter och allt det dåliga på andra.

8:de punkten af Ständernas förslag, anförer Landshöfdingen, att så vidt mulbetes rätt och fäbodeställen grunda sig på lagliga akter eller urminnes häfd, torde deras innehafvare icke böra, emot sin vilja, skiljas derifrån, utan laglig rättegång. "Fråga uppstår då, huruvida Ständernas förslag, om det af Kongl. Maj:st bekräftades, må anses såsom en ny lag, gällande vid pröfningen af sådana rättegångsmål. *) Denna fråga åter anser Landshöfdingen leda till den constitutionella, huruvida detta förslag tillkommit och blifvit behandladt i den ordning, som grundlagen bestämmer för civil lags stiftande eller förändring. Landshöfdingen yttrar sig icke häröfver, men anmärker blott i ekonomiskt afseende, att skog icke är surrogat för mulbete och fäbodevallar. Slutligen anmärker han, att om Kronans skogar och allmänningarne icke med den fullkomligaste noggranhet vårdas, kunde sådant rättas, utan att påkalla en allmän försäljning af denna Statens grundegendom.

Vi hafva så vidlyftigt uptagit detta yttrande, emedan det syntes oss innebära nästan allt, hvad man i allmänhet anförer, då man vill försvara kronoskogarne.

Landshöfdingen i *Nerikes* Län har, efter upgift om de särskilda i länet befintliga parker och allmänningar, ansett dem allesamman disponerade och således icke försäljning underkastade, utom en Kronoallmänning om några och 50 Tunneland, hvars försäljande föreslås. Landshöfdingen anförer det vanliga skälet mot försäljningen, att köparen skulle nedfälla och sköfva

skogen i hast. I öfrigt föreslås en nogare tillsyn, än hittills skett af illa lönta skogvaktare.

I *Wermelands* Län äro endast två skogar, Gränsjö park och Sörmo allmänning, som anses kunna komma i fråga till försäljning. Dock föreslås den sednares användande till boställsskog åt Landshöfdingen.

I *Gesleborgs* Län skola icke finnas andra Kronan tillhörige skogar än recognitions-skogar, hvarföre Landshöfdingen icke yttrat sig om hufvudfrågan.

Landshöfdingen i *Wester Norrlands* Län har hemställt, att med de der befintliga stora Krono-allmänningar (hvilka utgöra arealer af 1 å 200,000 Tunneland o. s. v.) må förhållas efter 1805 års skogsordning, i anseende till Nyhemmans anläggning, som skulle hindras af försäljningen, hvarigenom endast mera bemedlade komme i besittning af skogarna, utan att odla, men endast använda någon del af skogen och lemna marken i linda.

Likaså föreslår Landshöfdingen i *Westerbottens* län. Han "inser icke, hvarifrån speculanter till dessa ofantliga ödemarker skulle komma." Läns-invånarne hafva icke gjort någon hufvudsaklig invändning emot försäljningen.

På *Gottland* upgifver Landshöfdingen endast två allmänningar och några holmar, som tillhöra Kronan och hvilkas försäljning, efter den af Ständerna stadgade grund, han föreslår.

I *Malmöhus* Län finnas inga parker eller allmänningar (Likväl Öfverjägmästare).

Landshöfdingen i *Christianstads* län har ingen ting att anmärka vid Ständernas förslag och har blott anmält, att kronoskogarne i länet äro af annan beskaffenhet och mindre betydighet, än i större delen af riket. Han har insändt några läns-invå-

*) Denna scrupel torde kunna häfvas genom den simpla anmärkningen, att hvad fäbodeägare här skulle öfvergå icke vore något annat, än det, som trällar hvarje jordägare genom landtmätare-förrättningar, der man tvingas att utbyta sin jord mot annan, som pröfvas jemgod.

nares skrifter, innehållande deras rättigheter till vissa kronoskogar.

I *Blekinge Län* finnes ingen kronopark eller allmänning, utom en af en enskild till Kronan uplåten park om 18 Tl., till eke-plantering för flottans behof. Icke dess mindre har Landshöfdingen yttrat sig om hufvudfrågan och "anser den föreslagna försäljningen icke vara af någon väsendtlig nytta, hvarken för Kronan eller samhället *), utan fast häldre kunna blifva skadelig och äfventyrlig, emedan, i förra fallet, den för enskilda hushållningen gällande grundsatsen, att ja flere domäner som afhändas, ja svagare blifva ägarens redbara tillgångar, äfven synes vara tillämplig för Staten, aldramest då i stället erhålles ett mynt, som icke äger något stadgadt värde, utan dagligen försämras; och i den delen åter, som rör en förväntad bättre hushållning med skogen, erfarenheten skall visa, att dess öfverlåtande till enskilda snarare bidrager till dess förstöring än förkofran, hvarigenom landets icke skogägande hemmansägare i granskapet af sådana skogstracter äfven skola försättas i en bekymmersam belägenhet, i anseende till svårigheten att erhålla nödig skogstillgång."

I *Hallands Län* finnas inga Kronoskogar eller allmänningar, och Landshöfdingen har således icke ansett något dess utlåtan fordras.

I *Göteborgs och Bohus Län* finnes blott en så kallad Krono-härads-allmänning, icke skogbevuxen, hvars försäljande Landshöfdingen tillstyrker.

Landshöfdingen i *Jemtlands Län* anser den af Rikets Ständer gjorda framställning vara för landet nyttig och antaglig. Afvittning har ännu icke skett af de inne uti länet belägna, nu mellan nästgränsande byar

*) En herrlig distinction!

fördelta, af omkring 80 quadrat mil bestående kronoskogarne eller de så kallade afradslanden.

Sedan Landshöfdingarnes tankar i ämnet sålunda blifvit framställda, skrida Collegierne till yttrande af sina egna. *Commerce-Collegium*, som anser kronoskogarna utgöra en väsendtlig del af statens grundegendom, säger att de, derföre och med afseende å flottornas och andra allmänna behof, stått under allmän uppsigt; men, icke blott af denna orsak, utan ock af en vigtigare, den, att staten måtte hafva mark att uplåta till nybyggen och åt allmänna verk och inrättningar. "Att, utur denna åsigt, kronoskogarne i allmänhet icke varit utan nytta för staten **), tror Collegium icke behöfva närmare ådagaläggas; och den invändning, som härvid kan göras, att kronoskogarne, ehuru ställda under vård af Jägeribetjening, som på statens bekostnad allönes och underhålles, finnas betydligt medtagna, torde bevisa efterlåtenhet i handhafvandet af skogs-författningarne, men ej att den staten upplåtna disposition af skogarna varit oriktig *). Coll. finner väl den anmärkning kunna göras, att skogar, upplätne åt menigheter eller enskilda till mulbete, svårigen, om icke omöjligen, kunnat af jägeribetjeningen skyddas mot åverkan, och att med dessa skogar en bättre hushållning borde kunna väntas, om de försäljas; men "då erfarenheten ådagalagt, att i landsorter, der egendomar

***) Icke utan nytta — är det frågan? Skall jag icke tänka på förbättrad skötsel af min egendom, förr än han ligger mig till last? Skall jag vara nöjd, blott han icke är alldeles utan nytta? Frågan lär väl vara om det nyttigaste sättet att använda skogarna; och denna fråga förfaller icke, äfven om jag har mycket nytta på ett sätt, i fall jag kan få mer på ett annat.

***) Än om i själva sakens natur ligger, att författningarne icke kunna handhafvas?

ofta ombytt ägare, hvilket ej sällan inträffat under de sednare 10 åren, enskilde till den grad vanvårdat egna skogar, att de samma finnas till större delen förstörda, och att krono-allmänningarne äro nästan de enda skogs-tillgångar, som återstå, ehuru äfven de äro betydligt medtagne; synes det icke utan skäl kunna befaras, att om kronoparker och allmänningar försäljas, de inom kort komma att dela lika öde med det, som öfvergått skogar, tillhöriga enskilde, hvilka i allmänhet, då fråga är om skogens användande, mera beräkna den vinst, de för dagen kunna hemta af skogens nedfällande, än visa någon omtanka att för efterkommande spara eller öka denna, under ett kallt luftstreck särdeles dyrbara, egendom." *)

I fall ändock ständernas beslut skulle gillas och gå i verkställighet — och Coll. anser statens rätt att erhålla någon inkomst

för de skogar, den uplåtit till yxbörd och mulbete, icke kunna sättas i fråga — tror Coll. angeläget böra tillses, att innehafvare af hemman, torp och lägenheter å krono-allmänningarna, dervid bibehållas; att de, som lagligen äga bete och skogstågt på kronoskogarna, få optionsrätt till hvad de förut begagnat eller hvad till hemmanet pröfvas nödigt, och att skatte-köpeskillingen och räntan lämpas efter locala omständigheter.

"Omtanken på statens eget väl och försvar kräfver äfven att dessförinnan bestämman, hvilka skogar för flottornes och andra statens behof fordras; och då dessutom i de norra provincerna, där ymnig tillgång på skog finnes, försäljningen deraf säkert skulle gå ganska långsamt och icke lemna en inkomst för staten, som svarade emot skogens värde, samt då för öfrigt, i denna ännu folkfattiga del af landet, det är af mycken vigt att äga jord för nybyggen, i den mån folkmängden tillväxer, vore visserligen försäljningen af kronoparker och allmänningar i Dalarne" (som NB äro öfverbefolkade) "samt i provinserna norr om Gessle en mindre väl beräknad ekonomisk anstalt, till hvilken förmodan äfven Rikets Ständer sjelfve, i slutet af deras underdåniga skrifvelse, gifvit anledning."

Coll. yttrar derpå, att socken-allmänningar och recognitionsskogar icke lära vara disponible, och anmärker till slut, att "då Coll. icke äger sig updraget den närmare värden och kännedomen af Rikets skogar, är Coll. icke i tillfälle att sig utlåta öfver alla de förberedande anstalter", som kunna komma i fråga.

(Forts. e. a. g.)

*) Sannerligen en ganska bedröflig målning af ett folk, annars tämligen känt för förstånd i andra stycken. I fall målningen är sann, så vore kanske bättre att tänka på roten till det onda, än att onphörligt uprepa dessa bedröfliga tillmälen. Man skulle kanske kunna raisonnera så här: Folket är tanklöst, emedan man dag ut och dag in predikar, att det är så; den som icke får tänka, lärer icke att tänka, om icke så här: Kronan bevarar sina skogar, där fins alltid tillgång, och vi behöfva således icke vårda våra. All jord, som man verkligen äger och disponerar, användes till äng, åker eller bete, då bränsle fås på Kronans skogar. Detta är verkliga fallet med de hemman, som ligga bredvid kronoskogar, såsom Landshöfdingen i Jönköpings län anmärkt, men utan att söka utreda någon grund härtill. Hvad man förber om egendoms-handels skadlighet och om hastigt försvinnande ägares fallenhet att förstöra skogen, är sant; men samma onda inträffar med åkren som med skogen: man har verkligen sett exempel på egendoms ruineraende genom åkrens för starka forcering att bära säd. Jorden lärer således böra sättas under Kronans vård?

Tidens Lexicon.

(Forts. från No 78).

Ansvarig. Huru mången hörer man icke tala om sitt "svåra och ansvariga kall"? Men försök blott att utkräfva ansvaret, och Ni skall få höra demonstrationer, så långa och omständliga Ni vill, att ansvaret är orimligt, att ingen dödlig kan sköta ett kall, om han skulle tvingas till ansvar för olagligheter &c. &c. &c. Det förefaller, likasom man hörde någon — hvilket tyvärr man ofta hör — skryta af sin liderlighet, sina knep, sina illbragder. Just under det han som bäst berättar, vill jag icke råda Er att blott öfversätta alltsammans med ett enda ord och kalla honom en slyngel, ett svin; har han någon *heder i sig*, så sätter han *värjan i Er*. Det finnes en hop saker, hvarom man väl får tala sjelf, men icke tål att andra tala.

Hjelpustrur, ett Stockholmskt ord, som torde behöfva förklaring för landtboar. Då den vanliga betjeningen i ett hus icke orkar eller icke kan uträtta annat än de allmännaste dagliga sysslorna — ofta knappast dem — då är husbondfolket tvunget att, så snart något ovanligt, något från hvardags-slen-trianen det ringaste afvikande, göromål förekommer, tillkalla så kallade *hjelphustrur*. I vissa hus ser man dylika beständigt och hoptals; ty betjeningen utvidgar, så mycket som möjligt, kretsen af dessa extra göromål och inbegriper derunder ofta sådana hvardagssysslor, som i andra hus icke anses ovanliga eller öfverstigande dess betjenings krafter.

Comitéer. (Se *Hjelpustrur*.)

(Forts. c. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

England. Parlamentet blef d. 23 Nov. prorogadt. Då Konungen icke i egen person för-

kunnade prorogationen, företrädde han, efter vanligheten, af en commission, nu bestående af Lord Cantzleren samt Grefvarne Liverpool och Bathurst, Commissarierne intogo sin plats, såsom sådane, i Öfverhuset kl. 2. Underhusets ledamöter båddes att infinna sig; och talemannen, samt Lord Castlereagh och några andra få ledamöter kommo. Kongl. bifall lemnades till en obetydlig bill, och derpå förkunnade Lord-Cantzleren, att parlamentet var prorogadt till d. 23 nästkommande Januarii. Underhusets talemän och ledamöter bortgingo och Pairerne skingrades. — I Underhuset ville, innan kallelsen att infinna sig i Öfverhuset gafs, Denman presentera en communication från Drottningen; men talemannen sade, att han ämnade lemna stolen, så snart budet infann sig. Två minuter derefter inträdde vaktmästaren, och öfver allt hördes rop af: Nej, nej, Ja, ja, Ey skam! Talemannen steg up, för att gå till Öfverhuset, Tierney frågade honom, huru han kunnat höra kallelsen framföras af vaktmästaren, då han, Tiervey, sjelf icke hört ett ord, ehuru han var ganska nära honom. Talemannen teg och nalkades dörren. Då skallade salen af nya rop och till och med hvisslingar, som räckte, ända till dess han kom ut i förstugan. En hop medlemmar qvarstodnade, för att afvakta hans återkomst; men efter prorogationen gick han hem.

Den communication, som Denman ville framgifva från Drottningen, har stått i tidningarna. Den är af följande innehåll: "Carolina R. — Drottningen finner för godt underrätta underhuset, att Hon från Ministrarne fått en communication, som tydligen visar afsigten att genast prorogera parlamentet och åtföljes af ett anbud af en summa till hennes underhåll och till att förskaffa henne residence, tills en ny session inträffar. Drottningen har utan betänkannde afslagit detta anbud (så länge den besynnerliga rättegången var i fart, kunde det anstå henne att emottaga de förskott, som gjordes för hennes ögonblickliga behof); men hon väntade med skäl, att genast efter misslyckandet af detta exemplösa försök till Kongl. famillens förnedrande, något bestående arrangement skulle underställas parlamentets vishet; — och hon kände, att hon icke anständigtvis kunde längre af Ministrarna emottaga, hyad hon är öfvertygad, att Underhusets frikostighet skulle hafva beviljat, såsom lika väsendtligt för thronens värdighet och påkalladt af rättvisans ögonskenligaste principer. Om Drottningen har att vänta, att nya procedurer tillämnas mot henne, öfverlemnar hon

sig tryggat åt folkets ombud, förlitande sig fullkomligt på deras rättvisa och vishet, att de taga kraftiga mått och steg, för att skydda henne mot den nya förföljelsen med ett onyttigt uppskof, och att de ändtligen sätta en gräns för dessa oerhörda förföljelser." — Parlamentets prorogering, inuån något var afgjort, om Ministären skulle stå kvar eller icke, har väckt stor ovilja.

Drottningen har d. 19 Nov., under stort tillöpp af folk, annammat nattvarden i Hammersmiths kyrka. Den offentliga tacksägelsen skedde icke d. 26, såsom först var tillämnadt, utan utsattes till Onsdagen d. 29. Drottningen ändrade dag, emedan hon fruktade, att folkskäckningen skulle på en söndag blifva för stor. Då Kammarherrens skrivelser härom uplästes i Common Council, upstod där långa debatter. Många påstodo, att dylika skändspel föranledde intet annat än ondt, att Drottningen häldre bordt i tysthet tacka Gud, att hon varit ledd af onda råd *o. s. v.*; men imidlertid beslöts, att hon skulle i St. Pauls emottagas af Magistraten med pomp och ståt. En comité är satt, att vidtaga ansälter till Drs emottagande i kyrkan. Vid samma församling af Common Council tillkännagafs, att Dr. ville skänka staden ett portrait af den afl. Prinsessan Charlotte; och Lord Mayoren befullmäktigades att tacka. Derpå beslöts en lyckönskings-address till "den seger, Dr. vunnit öfver sina fiender, vid deras nya försök att förnedra och störta henne; till den fullkomliga vederläggningen af anklagelserna, och till misslyckandet af den sista, nedriga conspirationen mot hennes lif och ära." Dylika addresser, jemte petitioner till underhuset om Ministrarnas afsättning, hafva blifvit beslutna i Southwark och på andra ställen. — Tacksägelser till Brougham, Denman och Lushington hafva äfven blifvit beslutna.

The Times berättar, att Ministrarnes afsigt nu skall vara att förelägga parlamentet en motion om Drs degradation, utan vidare undersökning. D. 16 skall i Cabinetts-conseilen hafva varit fråga att motionera en ogillande förklaring af parlamentet emot henne. Grefvarne Harrowby och Liverpool skola icke hafva gått in på detta förslag och förklarar, att om det antages, gå de ur Ministären. Detta skola de i alla fall ämna, såsom andra berättat. — Canning har kommit till London.

Angående Drs begäran att få ett residence, är ännu ingen ting afgjort. The Times påstår, att om hon ville flytta in i Carltonhouse, eller i hvilket Kongl. palats som helst, skulle Ministrarne icke kunna neka henne det. — Wood har af

flera fått anbud af penningar, att låta bygga henne ett palats.

Då Drs Attorney General och Solicitor Gen. för Irland ännu icke äro utnämnda, hoppas man, att dessa båda poster skola besättas med Catholiker, hvilka kunna beklåda dem, såsom icke föränta med lön.

Spanien. D. 9. Nov. uplöste sig Cortes, enligt constitutionen, ehuru Konungen ännu var kvar i Escorial, hindrad af stark förkyllning, hvaraf han hölls vid sängen, såsom ett bref från Sjöministern uplyste. (Den sagan, att Konungen skulle hafva efterlemnat en protest mot beslutet om klostrens uphälvande, är ganska osannolik). Presidenten upläste Konungens tal, som innehöll mycket beröm för ledamöterna och betygande af Konungens synnerliga bifall till deras arbeten. Cortes' beständiga utskott insattes genast i sina functioner, och dagen förut beslöts enhälligt, på M. de la Rosa's motion, att ingen deputerad, utan utskottets tillstånd, får lemna Madrid, icke mer än en fjerdedel af de deputerade får på en gång permittteras. Utskottet kan, i nödfall, sammankalla dem, och då $\frac{2}{3}$ äro samlade, kunna de besluta.

Enligt 123 § i constitutionen skulle Presidenten besvara Konungens tal; men, i anseende till förekomna omständigheter, förklarade han blott, att sessionen var slutad. Genast skallade från galerierna ett tusenfaldigt: "Lefve constitutionen, lefve Cortes!" De deputerade blefvo, vid utgåendet, med entusiasm emottagna af mängden. De sjelfva omfamnade Ministrarna, hvilka de nyss anfällt med starka förebråelser. Öfver 50,000 menniskor ropade på torget utanför: "Lefve våra befriare!" och Presidenten, Calatrava, måste spatsera till fots, för att kunna beledsagas hem af folket. Han talade, betygade folket sin tacksamhet och besvor det att framdeles, såsom hittills, gifva det beundrande Europa det ädla skådespelet af en stor nation, som förenar den eldigaste patriotism med moderation. — Om oroligheter talas numera icke, äfven i öfver Paris ankomna underrättelser af d. 13 Nov.

De förut omtalade oroligheterna i Avila skola hafva varit ledda af en f. d. Guerillas-chef Morales. Afsigten var att återställa den oinskränkta magten. Morales hade redan samlat 400,000 reales, till utförande af sitt förhåfvande. Flera medbrottliga äro häktade. Uploppet i Talavera var ingen ting annat än en tillställning att stjäla hästarna från militären.

Neapel. I Palermo var allt lugnt d. 5 Nov. och de brottslige häktades utan motstånd. Man

ville pålägga resningens hafvudmän en contribution af 80,000 Oncie. Capitulationens förkastande var då ännu icke bekant där. Öfver Livorno berättas väl, att, när den blifvit bekant, nya oroligheter utbrustit; men detta motsäges, i anseende till data, af det föregående. Man är, i Neapel utan fruktan i afseende på de Sicilianska angelägenheterna, Palermo är, efter de sista händelserna, nästan förstördt och ser ut, som om pesten grasserat der. Till olyckorna har äfven kommit, att ett kruthus sprungit i luften.

Österreichische Beobachter har, efter vanligheten, gruffiga berättelser om våldsamerhet af Carbonari, om snart förestående utbrott af anarkiska stämplingar o. s. v. Directa underrättelser innehålla hufvudsakligen blott parlamentets debatter om Statsrådets organisation.

Jemte Engelska escadren, hafva äfven två Franska skepp gått till ankar på Neapels redd. Den nya Neap. Ministeru i Paris har icke blifvit emottagen; icke eller hans depecher.

Öfra Italien. Från Livorno tillåtes icke att utskeppa krut till Neapel. — I Kyrkostaten vidtogas, på alla vägar, anstalter till Österrikiska trupparnas mottagande. Dessa, berättas det, komma att tåga i tre afdelningar: en genom Toscana, en genom Kyrkostaten, en längs Adriatiska hafvet.

Tyskland. Öfver Dresden berättas, att Congressen i Troppan är slutad och att Kejsarl. Österrikiska Cabinettet beslutit sända en Minister till Neapel, för att skaffa sig öfvertygelse, huruvida den der skedda förändring vore i öfverensstämmelse med Konungens tänkesätt. D. 21 skulle Konungen af Preussen lemna Troppan och d. 25 inträffa i Berlin.

Directe från Wien heter det dock af d. 11: de allt sedan Troppaner-Congressens början ökade krigsrustningarne lemna näppeligen något tvifvel öfrigt om de förestående rörelserna mot Neapel. I förrgår afgick från Hof-Krigsrådet befallning till fyra regimenter att genast sätta sig i marche till Italien. Den nyss dit afsända förstärkning räknar man till 20,000 man. Öfverste-Lieutenant Augustin, chef för Brandraketcorpsen, som gjordt Congroveska raketernas verkan ännu mera förfärlig och förstörande, än de i början voro, och som redan afärdad en del af sina trupper till Italien, har blifvit kallad till Troppan, för att, såsom förmodas, visa Ryska och Preussiska markerna den förödande verkan af dessa förfär-

liga förbättringar. Cavalleri-Generalen Frih. Frimont får troligen befälet öfver occupations-arméen i Neapel. Om de ytterligare besluten i Troppan höres ingen ting bestämdare; enligt några berättelser skola Franska och Engelska Ministrarne oafbrutet bemöda sig att, för sina Hof, i afseende på Neapel, etablera ett neutralitets-system. Den sedan reser nästan hvar vecka till Wien.

Frankrike. Bland de af Arrondissemens-collegierna valda deputerade räknas 29 Ultras och ministeriella, blott 17 liberala (bland dem Bignon, som blifvit vald på två ställen, Etienne för Maa dep. o. s. v. — De Pradt har gått miste i Cantal). I Departemens-collegierna deremot har ingen enda liberal blifvit vald, utan många af de häftigaste Ultras, t. ex. Bethizy, upfinnaren af det namnkunnige vive le Roi, quaud même . . .

Dep. Kammarens Questeur hafva hos Hert. af Richelieu sökt, att de finge ur Kammaren borttaga Lycurgi, Solons, Bruti m. fleres stoder och ditsätta Carl den Stores, Ludvig IX:s, Carl V:s o. s. v. Äfvenså med målningarna. Hvad, säga de, skola Franska lagstiftare göra med att se på Hero och Leander o. s. v.? De vilja hafva dit andra Franska och loyalta tafflor ur Museum.

Dannemark. Doct. Dampe (föret bekant genom sin annonce om föreläsningar öfver Augsburgska bekännelsen, hvilka han förbjöds hålla) hade nu uttänkt en constitution för Dannemark, och det skall hafva varit hans plan att söka sig anhängare, storma vakterna, befria fångar och utgifva proclamationer. Policen var länge underrättad om dessa anläggningar. (Så hette det alltid om Napoleons police, då någon complott upptäcktes). De, som med honom arresterades, släpptes följande dagen, emedan uplyst skall vara, att de icke vetat något om hans förehafvanden, utan blott blifvit budna på en rolig afton.

Stockholm. Det till farten häremellan och Arboga ämnade ångfartyg gick af stapels lärstades d. 4 dennes och fick namn af Frey. Ångmachinen kommer att under vintren insättas, på det fartyget må kunna begynna att gå vid nästa öppet vatten.

STOCKHOLMS COURIER

Måndagen den 11 December.

Sine ira, studio et metu.

STATSHUSHÅLLNING.

(Forts. fr. N:o 98).

Bergs Collegium tror den föreslagna försäljningen icke kunna sträcka sig till Läns- och Häradss- allmänningar samt de kronoparker, hvarå hemmansägare och boställsinnehafvare äga yxbörds- eller mulbetes- rättighet. Icke eller kan fråga blifva om Sockne- allmänningar, hvilka Socknemännen, enligt 1805 års skogsordning, äga att få på sina hemman fördelta. "Alla de förstnämnde kunna icke komma under namn af Kronans disponibla skogar och Collegium afstyrker alldeles deras försäljning. Men då Kronan är possessor af jorden, och billigt derföre synes vara, att staten någon viss afkomst deraf njuter, synes det ock vara skäligt, att dylike Lands- och Häradss- allmänningar och kronoparker äsättes en lindrig ränta, lämpad efter markens beskaffenhet med flera locala omständigheter, uti hvilken räntas utgörande alla de hemmansägare, som af en sådan skog sig begagnat, böra deltaga, i mån af oförmedlade hemmantalet, om en slik förmån vidare vill till godo njutas och så vida mulbetes- och yxbörds- rättigheten icke redan ingått i beräkning vid hemmanens skattläggning." Skattelöse- skillingen borde utgöra 6 års ränta. "Börande hvarje sådan

allmänning eller park derefter blifva dessa hemmans- ägares eller Häradssboernes gemensamma tillhörighet, under full äganderätt, likasom skattejord i allmänhet *)."

Coll. anförer derpå de skäl, Coll. anser böra motverka den föreslagna försäljningen: först det, att aflägsnare hemman, som af kronoskogarna hafva sin enda skogstillgång, komme att sakna denna och försvagas. Rikens Ständer hafva väl, för att göra det möjligt för den mindre bemedlade att inropa någon skog, förklarar, att försäljningen borde ske i mindre delar. Men Coll. dels anser detta icke verkställbart, i så måtto att det blefve svårt att fördela skogen i små och jemngoda lotter, "hvilket ock vid en skeende utbrytning skulle förorsaka otaliga tvistigheter och stundom underslef vid sjelfva försäljningen;" dels tror, att mera bemedlade hemmansägare eller sessionater, för hvilka skogen hade ett beqvämt läge eller annars vore af synnerligt värde, kunde inropa flera lotter och således i alla fall slå under sig skogen.

*) Skulle ingen ting mer vinnas än detta, så hade väl hela projectet varit öfverflödigt. Att Kronan anses för ägare af jorden, deri ligger icke det stora onda. Det ligger just i den gemensamma nyttjande- rätten (hvilken, i fall Coll. förslag antages, naturligtvis blifver kvar, såsom en följd af den gemensamma äganderätten.)

Äfven om alla de förut med nyttjanderätt till skogen försedde hemmansägare singe optionsrätt och hvar och en, genom skogens utropande i mindre lotter, sattes i tillfälle att förskaffa sig en lott, finner Coll. ändock svårigheter möta, oberäknad den vid lotternas utstakning förekommande, och den, att de bättre tillfälle närbelägnare och förnögnare köpare. För hvarje lott upstode kostnader vid utbrytningen, genom Landtmätare-förrättningar, stängande o. s. v., utom köpeskillingen och den dryga räntan. Den åsyftade förmånen anser Coll. derför icke kunna blifva allmän; och då den fattigare hemmansägaren fått bestrida kostnaderna vid skogens afmätande o. s. v., skulle antingen han förlora denna kostnad, som dock tyckes berättiga honom till andel i skogen, eller ock skulle köparen en sådan kostnad ersätta, men hvilket åter ej vore skäl åläggas honom. *)

I afseende på 9 § af Ständernas beslut yttrar Coll., lika med Landshöfdingen i St. Kopparbergs län, att skog icke är surrogat för bete.

Coll. yttrar vidare, att påståendet om skogarnas bättre skötsel af enskilda än under Kronan motsäges af erfarenheten. "Den främmande köparen är icke genom några äldre band fästad vid den inhandlade skogstrakten; han kan icke på längre tid draga fördel deraf, annorlunda än genom skogsproducters försäljning **); den kan ock ofta

*) En köpare kan all ting åläggas, så snart det nemligen sker före köpet. Men äfven denna princip behöfver icke anlitas, i fall, såsom flera föreslagit, köpeskillingen tillfaller dem, som förut äga del i skogen. De få då sin ersättning i det högre pris, som betalas för skogen, i mån af derpå nedlagd nyttig kostnad.

***) Man fruktar skogsproducternas försäljning, som dock torde vara enda säkra medlet mot skogarnas förödande. Allmogens svedjar, för

komma att inköpas, i afsigt att derpå förtjena penningar; och på sådant sätt skall

att få födan; men lätta eller, rättare sagt, öppna för dem möjligheten att ur skogen på annat sätt taga födan; och svedjandet (som dock är den uslaste af alla näringsgrenar) skall minskas, kanske försvinna. Exempel, att detta lyckas, äro icke svåra att finna. Om en skogstrakt är belägen nära något ställe, der afsättning och pris på skogsproducter äro goda, så ser man der icke gerna svedjande. Att den gröfva och mogna skogen då utgallras, är all den skada, som kan befäras, om det skall vara någon, ty den öfriga skogen duger ej att sälja. Men härigenom skall aldrig en skog utödas; ty allt är icke på en gång gammalt och moget. Det unga står kvar i all sin hoppfulla fågning. Handeln rör ej dervid förr, än det hunnit till timmerstorlek. Ätminstone kunna vi ej föreställa oss, huru den skulle medtaga de unga träden, buskarne, betet, matjorden, med ett ord möjligheten af en ny och snar production, som allt i grund utrotas genom svedjandet. Om det således skulle inträffa, som man fruktar, att kronoskogarne inköptes af speculanter, som i hast ville derur taga vinst genom afsalu; så hände ingen ting värre, än att det säljbara uthöggas, ehuru tvifvelsutan långsamare och med mera urval, än det i alla fall skall ske. Vidare säger man, att så snart speculanten tagit hvad han velat, afverger han skogen. Nå väl, derigenom får skogen en annan ägare — se der allt; ty meningen lär väl icke vara, att en dyrt betalt och skattlagd egendom skulle bortkastas af köparen och ingen nytta mer deraf sökas. Om han eller en annan ägare har den, endast den nyttjas till afsalu och icke till blott förstöring; så går det ett par tiotal af år, innan man åter får börja att draga nytta deraf — skulle väl derigenom hela dess värde vara försvunnet?

Svårligen skall man påstå, att skogen på våra nuvarande stora hedar försvunnit genom fällning. Den är upbränd, på rot eller i svedjeländ; annars skulle fälten visa helt andra fenomen af vegetation. Detta kan historiskt bevisas om flera kala ödemarker, der all vegetation är förstörd, ja icke ens ljuga växer. Ibland de minst farliga följderna af den

vinningslystnaden snart bidraga till förstöring af de derå befintliga alster, i synnerhet i mera befolkade och, i förhållande der-till, skogfattiga orter, där, i samma mån som consumptionen af denna nödvändighetsvara är större, priset derå följaktligen skall kunna stegras till hvad högd som häldst *).

föreslagna försäljningen torde således den vara, att aflägsa specularer inköpte skogarna. Det är sant, att folket icke lätt förmås att plantera och upfostra skog, der ingen skog finnes. Sant är äfven, att folket vanvårdar den skog, det redan äger. Men detta inträffar egentligen, då det har honom i mängd eller gemensamt. Den som har sin skog för sig sjelf och i blott nödtorstig myckenhet, företager t. ex. icke att bränna up honom ute på marken; yintren tvingar honom nog att tänka på, hvad han skall bränna inne i spiseln. Man må säga, hvad man vill; man må sluta af hypoteser och erfarenhet — en så sträng påminnare, som kölden, bringar mången, om icke mängden, till eftertänka. Detta kan man se på hemman, som hafva blott hushushök-skog. De liverken svedja eller annars förstöra så häftigt, som man påstår. Man har hemtat sina exempel från skogsbygderna, och i synnerhet från dem, som hafva kronoskogar i granskapet; och der medgifves, att skogshushållningen går grassatim.

*) Ja, om blott en inköper alla ortens skogar och denne ene är rik nog att häldre hålla på sin vara, än taga ett ekäligt pris. Men nu bliver det säkert en stor mängd, som köper skogarna, och en stor mängd har egna skogar förut. Det stegrade priset, man befärrar, blir således, i fall det inträffar, ingen ting annat än en läckelse att bevara och producera den begärliga varan, likasom höga sadespriser bragt åkerbruket till stark production (en anmärkning, som man åtminstone i England gjort). Öfvertygad kan man åtminstone vara, att det låga priset, d. v. s. den dåliga afsättningen, på skogsproducter är orsaken till skogarnas förstörande och att, ju mer man befördrar skogens afsättning, dess mer befördrar man dess bevarande. Låt t. ex. skogsboen få sin timmerstock väl betald, så icke blott låter han bli att bränna up honom, tillika med jord

Vinsten skall stadna hos köparen, skogen imedlertid sköflas och den skoglöse hemmansägaren sättas i en högst bekymmersam ställning. Man kan väl häremot invända, att omtanken derigenom skall rigtas på andra utvägar att förekomma det onda **), såsom genom plantering å egen jord; men nödige producter stode ändå icke att erhålla på långliga tider, och afhjelpste icke det närvarande behovet; och betesmarken kunde i alla fall icke skaffas i stället, för sådana hemman, som förut äga dem nog inskränkte inom egna områden. Äfven om en sådan skog inhandlades, utan annan speculation än till fyllande af en köpares eget behof, så skulle ändå förmånen af skogens begagnande till mulbete eller yxbörd undandragas den i saknad deraf varande hemmansägaren ***).

och allt, på ett sedjeländ, utan han skallar också sades-producenten ett högre pris på dess vara; ty skogsboen har då att betala den med och jemuar heldre en föga gifvande utväg att sjelf frambringa säd. Man har förr förbjudit svedjande — och grundsatsen var god, men yerkställigheten ett ingrepp i äganderätten. Man förbjöd, eller försvarade, på samma gång utförseln af andra skogsproducter än de mest skogsöfande, t. ex. tjära. Det a var att befalla fattigdom och elände.

**) Som nämligen icke kan undvika äfven med en skogshushållning, som nu fins och som man vill bibehålla. Vill man då aldrig öppna ögonen och se, att äfven kronoskogarne undergå all den befärrade utgällningen af det sälbara? Oaktadt allt det orinliga, hela inrättningen innehåller i sin grund, hade vi knappast yttrat ett ord för försäljningen, om sakens natur och erfarenheten visat, att kronoskogar icke kunde stå oförstörda bredvid de förstörda enskilda skogarna. Förstörelsen sker och skall ske, så länge sakerna stå på den fot som nu; kanske skall den ske äfven under ett annat förhållande. Hvilket är då det minsta onda? Och ännu en viktig fråga: hvilka är det beslutna?

***) Fylles köparens behof så var det ofyllt

Flera skäl, så fortfar Coll., finnas mot den föreslagna försäljningen af allmännin-garna. Coll. tror det således vara bättre, att de förblifva gemensam egendom, hädan-efter som hittills; att äfven skogsplante-ring skulle kunna anbefallas, såsom vilkor, och i verkställigheten handhafvas utaf hus-hållssällskaperna i hvarje län *).

Angående de så kallade recognitions-skogarna, eller sådana, som antingen mot recognition blifvit uplåtna bruken och berg-verken, eller utan afgift åt vissa grufvor och ädlare verk, yttrar sig Coll., att de icke kunna komma i fråga, då deras behandling redan är genom Kongl. Kungörelsen d. 4 Febr. 1811 föreskrifven. Coll. lemnar derpå uplysningar angående vissa skogar, om hvil-kas natur och användande tvist upstått, och slutar med utlåtande om de kronoskogar i södra orterna, som anses disponible. Coll. anser dem väl häldst böra vårdas och plan-teras för kommande tider, men finner, att detta nu icke är förenligt med statens till-gångar, i det Skogsbetjeningens antal, eller åtminstone lönevilkor, borde ökas. Ehuru myntets undervärde, penningebriest m. m. nu tala emot en försäljning, tror Coll. än-dock, att desse skogar böra säljas till skatte, men i så stora lotter, att en åbo är be-sutten på hvardera. De skogar åter, som, i St. Kopparbergs län och orterna norr om

förut. I båda fallen blir således en i brist. Hvilkendera? Det gör detsamma i statsekono-miskt afseende.

*) Man mins ännu den tiden, då allmogen vid vite ålades att icke hafva andra än Spanska gumsar. Hela afkastningen af dessa gumsar var — mycket stryk för uppsyningsmännen, men föga spansk ull. Att befälla folket att hushålla är ett säkert medel att bringa det i harnesk mot alla förbättringar, men ingalunda att påskynda dessa. Massan lär aldrig af annat än exempel och klar utsigt till vinst.

Gefle, antingen äro erkände för Kronans eller kunna henne genom afvittringarna till-erkännas, anser Coll. böra, såsom en sta-tens grundegendom, bibehållas för fram-tida nybyggen. — Angående sättet för för-säljningen yttrar sig Coll. icke, emedan Kam-mar-Collegium bäst är i tillfälle att föreslå detta; men anmärker blott, att den af Stän-derna fordrade säkerhet för årliga räntans och köpeskillingens erläggande icke är nö-dig eller lämplig, då både sådant kunde försvåra försäljningen och Kronan kan haf-va sin säkerhet på lika sätt som vid för-fallna hemmansröntors utsökande.

Kammar-Collegium gör en kort histo-risk framställning af Kronans förhållande till allmanningarna och anmärker, att de genom Instructionen för Allmännings-Com-missionen af d. 14 Maji 1694 redan äro förklarade Kronan tillhörige. Genom Kro-nans disposition öfver allmanningarna hafva skoglösa hemman njutit understöd i sina skogsbehof, nybyggen upkommit samt stats-inkomsterna och folkmängden stigit. Men "sådana tillfällen till landets vidare odling skulle hädanefter komma att saknas, om, på sätt Rikets Ständer uti i punkten af deras underd. skrifvelse föreslagit, alla Kro-nans disponibla skogar och allmanningar, med få undantag, blefve på öppen auction försålde." Skälet är det redan ofta anför-da, att främmande speculanter kunde åtkomma och innan kort föröda större skogs-trakter. Detta påstår Coll. att erfarenheten redan tillräckligt bevisar "i de orter, där en för tillfället gynnande afsättning (ett för afsättning gynnande tillfälle?) af skogseffec-ter föranledt enskilda till sina skogars snara förstöring." **)

**) Öfver detta sednare hafva vi tillräckligt yttrat vår tanka. Den satsen åter, som Colle-gium och flera antagit för axiom, att nybyg-

Derpå anmärker Coll., att ingen försäljning kan påtänkas förr, än de rättegångar vore afslutade, som komme att upstå angående ersättningsanspråk å deras sida, som förlorade mulbetesrätt och skogsfångst,

gen och odling skulle hindras genom skogarnas försäljning, torde förtjena att närmare skärskådas. Om det ock skulle hända — hvilket är föga troligt — att speculanter stoge under sig stora sträckor af skog; hvad vore väl troligtvis deras speculation? Måne att svedja? måne att rothugga? Säkert icke. En lönande speculation vore endast den att, till skoglösa orter eller håldst till utländingen, afsätta producterna. Men de skogsproducter, som derjemte betala en lång transport, äro inga andra än timmer och stort verke. Dessa sorter försvunne således ur skogarna; men sådant, som tjente till bränsle och hvardagsbehof, om icke för en speculant, dock för en nybyggare, det vore, i de flesta fall, qvar, och möjligheten att anlägga nybyggen på skogarna hade icke försvunnit. Nu återstår således den frågan, hur köparen, i fall han är en sådan speculant, som man fruktar, komme att använda sin köpta trakt, sedan han derur tagit sin vinst, på det ofvannförda sätt. Vore det hans interesse att hindra nybyggen? Vi hysa en alldeles motsatt öfvertygelse. Han måste vara glad att blifva af med sin jord, som han sjelf icke kan eller vill ytterligare använda; han skulle gärna sälja den till inköpspriset, ty då vore allt, hvad han redan ur skogen tagit, ren vinst; ja han skulle ota vara nöjd att sälja den till underpris, för att håldre få något än intet för jorden, sedan det begärliga af skogsproducterna betalt inköpet. Då komme således rätta nybygges-tiden; jord till odling kan då lika lätt fås då, som af Kronan nu. Skulle åter den händelsen inträffa, att köparen icke ville göra sig af med hvad han köpt, utan ville behålla det sjelf; då vore Coll. sats ännu fullkomligare vederlagd. Han kunde icke bibehålla marken för annat än två orsaker, antingen att odla henne eller att freda skogen, till ny framtida vinst. I förra fallet vore ju nybygges-ändamålet vunnet; i sednare vore ju intet förstörelse-system i fråga, och den enskilde, som vill freda sin skog, kan freda honom bättre än kronan.

genom de skogars afsättande, hvilka ansäges behöfliga för Kronans behof. Men om ock Kronans säkerhet för dess framtida behof förvarades, så finner Coll. ändock icke, hvad hon skulle vinna genom öfverlopps-markernas försäljning. Köpeskillingen vore ingen ersättning för skogsbristen, och ingen odlingsflit att vänta, där skogarne blifvit utödda. Årliga räntan vore således enda vinsten; men säkerheten för dess utgörande minskades med skogarna, och Coll. anser Ständernas förslag om räntans beräknande efter högsta auctions-anbudet icke öfverensstämmande med de vanliga skattläggningsgrunderna. För räntans erläggande anser Coll. ej eller annan säkerhet böra finnas, än i sjelfva jorden. — Af dessa skäl tillstyrker Coll., att allmänningarne icke må försäljas, utan förblifva så, som de äro.

Hvad Parkerna vidkommer, finner Coll. väl dem vara af annan natur och inga anspråk underkastade å enskildas sida, hvilka ej haft annan nyttjande rätt än mulbete och "frihet att där få taga lågor, stubbar, skattar och grenar, samt ris, för att rensa skogen och betesmarken" (hvilka rättigheter Coll. tror dem icke kunna betagas); men Coll. tror ändock, att samma betänkligheter förete sig vid parkernas, som vid allmänningarnas försäljning, och att "omtan kan endast bör fästa sig på nödvändigheten af deras rätta vård och användande." Coll. åberopar till slut ett af Förvaltningen af Sjöärenderna och Coll. gemensamt d. 3 Maji 1819 afgifvet utlåtande.

(Forts. c. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Spanien. Efter sessionens slut d. 9 var hela Madrid frivilligt illuminerad. Garnisonen aflade å nyo trohets-eder med enthusiasm. — Ett rykte har gått, att en ny Ministère i 24 timmar varit beslutet, men att Konungen återtagit sitt be-

slut och d. 7 Nov. befallt den till Finance-Minister bestämda Chev. Erro att aflägsna sig från hofvet. Man lugnar sig nu fullkomligt, isynnerhet i anledning af ett Kongl. bref af d. 8, som circularer i hufvudstaden. — Konungen är återställd till hälsan och låter i Escorial uppföra tjurfäktningar. De köp, klostren slutit före kungörandet af lagen om deras uphäfvande, blifva bestående, så vidt de röra lifsförnödenheter för munkarnes eget behof; men försäljning af målningar, husgeråd o. s. v. förklarades icke gällande. — D. 7 Nov. beslöts uphäfvande af de två mest tryckande krono-monopolier, Tobaks- och Salt-handeln. Utländsk tobak är tillåten till införsel; icke så utländskt salt. Med denna vara kan både regeringen och privata handla. — Införsel af utländska bomullstyger är förbuden, till fördel för Cataloniska fabrikerne.

Femton utskott af Cortes förbereda lagförslag för nästa session. Man tror, heter det af d. 18 Nov., att Cortes oförtöfvadt åter sammankallas.

Erkebiskopen i Valencia skall, genom ett Kongl. beslut i Statsrådet, vara afsatt och landsförvisad för dess protest mot klostrens uphäfvande. — Marq. Castelar är af Krigsrätt frikänd, i afseende på arrestering af en ung gardist, som i tryck angripit constitutionen.

D. 5 Nov. är en Rysk courier ankommen, som läser hafva medfört tre noter från det Kejsarl. hofvet, hvilka lära vara af ganska tillfredsställande innehåll för nationen.

Mycken oro har, i modlet af Nov., herskat i Madrid, detsföre att General Carvajal, i stället för den till Statsråd kallade General Vigodet, blifvit nämnd till Gen. Capitaine, utan ministeriel contrasignation. Folket samlades d. 16 omkring Cortes's palats, der det beständiga Utskottet sammankäände redan kl. 9 och försäkrade sig vilja anhålla om Konungens återkomst till Madrid, hvilket något stillade sinna. D. 17 kl. 7 på morgonen meddelade en utskottets ledamot Konungens svar, af innehåll, att "H. M. hade icke kunnat tro, att Gen. Carvajals utnämning det ringaste kunnat oroa constitutionens vänner; men då det ändt, hade H. M. befallt Ministrarna att förelägga H. M. tre Candidater till hvaradera af de tre ombetenä, General-Capitaine, Xefe politico och Gen. Milice-Inspector. H. M. kunde, för sin hälsas skull, ännu icke komma till hufvudstaden; men H. M. hoppades, det skulle snart ske." Detta svar emottogs med jubelskri, dansar och illuminationer. Alla trupperna voro samma dag under vapen enligt ordres; flera milice-bataljoner frivilligt.

Neapel. Utrikes Ministern har till Cardinal-Stats-Secreteraren i Rom afgifvit en note, med förklaring, att så snart första främmande soldat be-trädde Pålvens område, skulle Neapolitanska armé-en genast inrycka där. Följaktligen ryckte första kolonnen deraf, 13,000 man och 30 kanoner, intill gränsen, efter att hafva blifvit mönstrad af Riksföreståndaren, i Engelska, Nederländska, Franska och Sardiniska Ministrarnas närvaro. Man har hoppats, att Gen. Filangieri skulle få ett öfverbefäl, i händelse af krigets utbrott. Detta har också inträffat, i det han fått befälet öfver arméen i Abruzzo. — H. M. Konungens af Sverige och Norge lyckönskings-bref till den skedda statsförändringen är inhändigadt. I Turin emottagos icke Neapolitanska Ministern, Pescara.

Enligt hvad Capit. Bausan d. 4 Nov. tillkännagaf i Parlamentet, herskade då det största lugn i Palermo och till och med capitulationens förkastande misshagade blott en del af Palermitanerna, men det öfriga af ön var dermed fullkomligt tillfreds. Detsföre har också Neap. escadren lemnat Palermo. Endast Independent-anföraren Baron Alliotti, med några anhängare, söker ännu att upvigla folket i districtet Modica, och trupper hafva från Palermo upbrutit mot honom. D. 5 förklarade Parlamentet, att all anklagelse mot Gen. Fl. Pepe, hvares förhållande och tänkesätt erhöles mycket beröm, skulle förfalla.

Parlamentet har d. 2 Nov. förrättat sitt månadliga val till President &c. Borelli blef President, Ruggiero vice President och Dragonetti Secreterare. Bland motioner är den märkligaste: Mazzonis, att munk-ordnarne på Sicilien måtte uphäfvas, deras gode fördelas och försäljningssumman användas till statens behof. Vid samma tillfälle lästes en Inrikes Ministerns berättelse om länssystemets afskaffande på Sicilien.

Öfra Italien. (Majland d. 18 Nov.). Sedan tre dagar äro de Kejsarl. Kongl. trupperna på krigsfot, och allt hålles i ordning för att oförtöfvadt öppna fälttåget. Ännu väntas 40,000 man från arfländerna. Redan från längre tid tillbaka skall Pålven hafva blifvit anmodad och bifallit, att låta en betydlig Österrikisk armée tåga genom sina stater.

Det säges, att Furst Lichtenstein, med uppdrag af Österrikiska hofvet att hålla ögat på Södra Italien, ankommit till Bologna.

Portugal. Lugnet bibehålles, folket lifvas af den bästa anda, och man hoppas lugneliga nyheter från Rio Janeiro. Dit hafve snällseglände

fartyg afgått, så väl från Portugal, som England; och man kan icke dölja för sig, att politiska horisonten från den sidan, som vetter åt sistnämnda land, lätt kunde förhörkas. — D. 7 Oct. firades Kronprinsens födelsedag i Porto med entusiasm.

Juntan ämnade i början sammankalla Cortes alldeles efter det gamla sättet, men har, genom eftertryckliga föreställningar af folket och officerarne, jemte anonyma hotelser, äntligen blifvit förmodad att antaga det nya Spanska sättet för sammankallandet.

England. De besynnerliga, exempellösa händelserna i underhuset d. 23, vid parlamentets prorogation, hafva väckt mycket upseende. Husets ledamöter dels stannade kvar i salen, dels församlade sig i gångarna och utanför, "likasom," säger *The Times*, "Shakspeare beskriver handtvärkarklubbarna, som vid början af Kung Jobans tid samlade sig, att språka om händelserna." Samma tidning tillägger: "Ingen kan beräkna, hvad som nu skall hända; ingen kan trösta sig dermed, att han hvarken sett jordbävning, öfversvämningar eller annars någon förfärlig naturhändelse. Bedraga vi oss icke, skall han upleva äfven så stora och ännu större under i statskroppen. De nyss öfverståndna öroligheterna äro nästan för våra ögon; och samma Rådgifvare regera England, hvilka störtat detta tappra och trogna folk i rebellion, högförräderi och alla lidanden af en militärisk regering." — Att Canning går ur Ministeren, tror nu allt mer och mer; men alla de öfriga ministrarne skola hafva räckt hvarandra handen att hålla tillsammans i nuvarande kris och att stå eller falla med hvarandra. — Det berättas, att Konungen varit förtörnad deröfver, att residence blifvit Drötningen vägradt och svaret derom så länge fördröjdt.

Många personer af anseende synas vilja alldeles lemna Anglicanska kyrkan, till dess Drötningens namn införes kyrkohönerna. Detta skulle, om det griper omkring sig, kunna skaka kyrkan i dess grundvalar, hvaraf följderna voro oberäkneliga.

Man har anmärkt, att, ehuru civillistan under nu slutade session blifvit frikostigt beviljad och det är vanligt, att tacksägelse för dylikt afläggas i sluttalet; då prorogation förkunnas, blef dock nu intet tal upläst.

Frankrike. D. 19 dennes sammanträdade kamrarna. Alla valen voro redan verkställda och berättelse derom inkommen d. 24 Nov. I öfra Pyrenée departementet är Valpresidenten Fornier de St. Lary vald; i Nedra D:o Valpres. de St. Cricq; i Rhonemynnings dep. köpmannen Roux och Pro-

fessor Parlessus; i Herault dep. d'Hauteroche; i Aude dep. Barthe-Lahastide. — Ett altmänt blad säger: "Ministären håller samma marche, som den sedan Febr. månad utstakat för sig. Den kommer att taga sin plats mellan centrum och högra sidan. Den har nu tillskapat två tidningar, *Etoile* och *Regulateur politique*, som imedertid ännu icke fått särdeles prenumeranter."

I Pairsnas Kammare skulle d. 25 Nov. Gen. Procureuren Ravez afgifva berättelse om sammanväringningen d. 19 Aug. Debutterne i denna rättgång, som rör 57 anklagade, torde börjas dagen efter Kamrarnes öppnande.

Tyskland. Konungen af Preussen har d. 25 Nov. ankommit från Troppau till Berlin.

Stockholm. Kongl. Allm. Magasins-Direktionen har från sin Ombudsman haft rapporter från London af d. 17, d. 21 och d. 24 i sistförflidne månad. Afsättningen på den Svenska spannemålen gick oafbrutet och fördelaktigt samt var nära slutad, med undantag af lasterna i de skepp, som varit tvungna att anlöpa andra hamnar än Londons; och på andra orter var ingen ting att göra med denna vara. En last från Landscrona hade måst upläggas i Newcastle; en från Halmstad var uplagd i Grimsby; en annan från Skåne låg i Sheerness. Dessa partier skulle hemtas derifrån till London; men detta måste ske med Engelska fartyg, emedan Navigations-acten blifvit så förklarad, att en vara, som en gång blifvit inelarerad i Engelsk hamn, icke får derifrån föras till annan Engelsk hamn med utländskt fartyg. — Något undermål i lasterna befarades icke, emedan Svenska tunnau är dryg, i det förhållande, hvori hon antages stå till Engelska Quartern.

Rapporten af d. 24 är af mera interesse än de förra och man vill derföre något utförligare anföra dess innehåll. 15000 Piaster, i vikt 12,290 Onces, i 6 lådor, afgingo samma afton till Harwich, för att på paketen gå till Gøtheborg. Siffret kostade i inköp 3166 L. 6 sh. 3 d. Mäklare courtage ($\frac{1}{2}$ proc.) 4 L.

Lådor och emballage	-	1. 6. 6.
Nedkörsl	-	5. 6.
Forlön till Harwich	-	8. 6. 6.
Assurance på 3,200 L. à 25 sh. 40.		
Droits de police	-	8. 8.

Inlastningen i Harwich och fragten derifrån kunde ännu ej uppgifvas. — Hafran i Speculation,

Capt. Ebbesson, såldes d. 22 å 18 s. och fartyget troddes vara loss d. 24, "hvilket då är rätt lyckligt, emedan det blott har 8 lossnings-dagar och en köpare här har 14 dagar att hemta spanmålen från fartyget, om han står vid köpet. Dessa här gällande besynnerliga coutumer i spanmålshandeln, men som ej kunna ändras, förorsaka en säljare rätt många ledsamheter, och man får söka att slingra sig ur dem, bäst man kan. Jag vågar tro, att min personliga närvaro här och mitt beständiga pådrifvande varit af särdeles nytta och förebyggt både penninge- och tids-förlust."

Med skeppet Apollos last har, för lossningsdagarnas antal, varit möjligt att litet speculera, och d. 23 såldes 700 Qu. å 21 s., d. 24 D:o 140 å 21½ s. "Dessa priser äro så utom jemförelse höga, att de väckt upmärksamhet, och komma de nära up till hvad som betalas för så kallad Brew Oast. Ett circulaire för d. 20 uptager förhållandet sålunda:

Hafre: Svensk	-	17 å 20 shr
Emden och Bremen		16. å 18.
Dansk gul	-	16. å 18.
Rysk	-	16. å 18.

och slutligen tillägges följande anmärkning. "Bland utländsk hafra hafva vi haft (troligen för första gången) omkring 8000 Qu. från Sverige, hvars kvalitet i allmänhet är jemgod med, om ej öfverträffar, den från Ryssland och Dannemark; den är bättre rensad och mindre blandad med vicker, och de bästa Svenska lasterna, som vägt omkring 38 # per Bushel, hafva funnit mycket bifall af våra köpare och renderat 18 till 19 Sh. samt någon liten del i dag 20 sh. pr. Qu."

Hvetet har stigit 2 sh. pr. Qu., d. v. s.; från 28 till 30 s. Det har dervid bibehållit sig, och d. 24 sades 1000 Qu. vara till det priset upköpta för Fransk räkning. "Denna omständighet, sammanlagd med de förut upgifna, synes styrka den förmodan man hyser, att hvete skall nästa vår vinna goda priser på Franska platsarna.

De 15,000 Piasterna äro, enligt sednare underättelser, redan ankomna till Götheborg.

Insänt.

Det har länge varit känt, att Landthushållningen i Blekinge län hunnit till större fullkomlighet än kanske i någon annan af Sverges Provin-

cer, och att det i synnerhet är Potates-odlingen, hvilket här blifvit högt updrifven, i ett systematiskt anlagdt växelbruk, som beredt Blekingeska jordbrukars allmänna välmåga; men att derjemte sådana förut hos oss okände, Techniska anläggningar skett till förädlande af landets öfverflödiga producter, hvarigenom behofvet af en betydlig import-vara blifvit fylldt, har varit obekant, åtminstone på aflägsnare orter, till dess den korta berättelsen i No 61 af Stockholms Courier för den 31 Julii detta år fästade upmärksamheten härpå och gaf anledning till efterfrågan.

En nitisk vän af all inhemsk industri öppnade derefter correspondence på Blekingen, och har erhållit följande tillförlitliga underrättelse, som han anser vara af så allmänt intresse, att han anhåller om ett rum dertföre i M. H:res Tidning.

"Anläggaren af dessa fabriker är Herr Öfversten och Riddaren von Dannfelt, som, ehuru ej född Svensk, likväl alltid sökt att vara vårt fädernesland nyttig, först såsom militair, och i sednare tider såsom Landthushållare och Technolog."

"Det är på dess egendom Holje, några mil ifrån Carlshamns stad, som ofvannämde fabriker äro med betydlig kostnad anlagde och hvarest af inhemska producter, mest af potates, tillverkas socker, sirop, en mängd fina liqueurer, viner och essencer, samt rum och cognac, af lika godhet med de utländska, och försäljes till mycket ned-satta priser."

Som ett bevis på dessa tillverkningars betydelse, äfven för Rikets Handels-våg i anseende till minskad import, må nämnas, att endast tillverkningen af rum och cognac upgått de sednare åren till ett värde af 30,000 R:d årligen och hade kunnat drifvas ända högre, om behof och afsättning det fordrat."

På nästa årgång af denna tidning kan prenumereras, här i staden i Deléns & C:s boklåda, med 6 R:d b:co.